

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2014 сыл
Ыам ыйын
31 күнэ
Субуота
№ 76-77 (10133)

1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

VI-с спортивнай оонньуулары көрсө

Олунньу 12 күнүгэр 19-20 №-дээх «Энгиэли» хаһыакка Таастаах нэһилиэтин Ытык киһитэ, спорт ветерана Никитин Р.Н. Наммыт улууһун спорт ветеранарын VI-с спортивнай оонньуулар тутууларыгар көхтөөх кытыгыны ыларга ыгырыгы сурук суруйбута бэчээттэммитэ.

Бу ыгырыгытын өйөөн ыам ыйын 19 күнүттэн 25 күнүгэр дылы саҕа тутула турар чэпчэки атлетика манеһын тутуутугар уонна тутуу бөҕүн хомуйуутугар күүс-көмө буолла. Кини бэйэтин санаатын бу курдук кэпсиир:

БАРЫ БИИР САНАА ТУЛА ТҮМСҮӨБҮН!

«Чэпчэки атлетика манеһа Нам улууһугар суох. Инникитин биһиги спортсменнарбыт, кэлэр кэнчээри ыччаптыт бу манежка дьянаардаахтык эрчиллэннэр Наммыт улууһун чиеһин үрдүк таһымнаахтык көмүскүөхтэрэ, чөл доруобуйа ланыхта ра дьон санааттан үлэлэһэбин. Бу аһыах күн хаалбытыгар Нам улууһун спордун ветераннара түмсэммит КСК, стадион быстах

үлэлэригэр күүс-көмө буолан үлэлэһэллэригэр баһарабын».

КСК уонна стадион тутуутугар спорт ветераннарын суббуотунуугун графига тахсыбыт. Ол курдук, бэс ыйын 1-3 күннэригэр – Нам селота; 4-6 күннэригэр – Хамаҕатта; 7-9 күннэригэр – Партизан; 10-11 күннэригэр – Түбэ, Хатырык; 12-14 күннэригэр – Модут, Бөтүг, 15-16 күннэригэр – Хатыг-Арыы; 17 – 19

күннэригэр – Көбөкөн, Арбын, II Хомустаах, 20 – 22 күннэригэр – Үөдэй; 23-25 күннэригэр – Таастаах, Искра, Салбан нэһилиэктэрэ. Нэһилиэк дьаһалтала транспортун хааччылан спорт ветераннара, нэһилиэктэр спортиструктордара Нам улууһун спордун инникитин туһугар бэйэлэрин кылааттарын киллэриэхтэрэ дьон эрэнэбит.

С. АРГУНОВ

VI-с спортивнай оонньууларга дьэри 39 күн хаалла

Бүтүүмүт дьыалата

КЫЛААПТЫН КИЛЛЭРИЭХХЭ

Ыам ыйын 23 күнүнээҕи туругунан фонда счегугар 7 мөл. 528 тыһ. 270 солк. киирдэ.

Күндү олохтоохтор, үлэ-һиттэр, предпринимателлэр, биэнсийэлээхтэр, тэрилтэ салайааччылары, Оонньуулар буолаллара бэрт кылгас кэм хаалла. Бириэмэ сүрдээх ыгым, онон наһаа набыллыкка, сып-сап дьянанан, көмөнү көмө курдук уһаппакка-кэнгэппэккэ ытан иһэргитигэр көрдөһөбүт. «Үтүө үтүөнэн төннөр» дьон өс хоһооно этэринин, эһиги кылааккыт олоххутугар, үлэҕитигэр-хамнаскытыгар икки төгүл эргиллиэ.

Фонда салалтала
Тел. 42551

Получатель: Некоммерческая организация «Фонд поддержки проведения VI спортивных игр народов РС (Я) в Намском улусе»
ИНН 1417999570
КПП 141701001
Банк получателя Якутский РФ ОАО «Россельхозбанк» г. Якутск
БИК 049805771
к/с 3010181060000000771
р/с 40703810060020000073
Назначение платежа: добровольное пожертвование

СУРУТУУ - 2014

«Энгиэли» хаһыакка сибээс отделениеларына, общественной сурутааччыларынан 2014 сыл иккис агарыгар сурутуу ытыллар.

6 ыйга — 378 солк.,
3 ыйга — 189 солк.,
1 ыйга — 63 солк.

ЭНГИЭЛИ Нам сонуннара - манна эрэ!

Хаһыат индексэ — 54889, нэдиэлэҕэ иккитэ тахсар.

ТУОРА ТУРБАППЫТ

Төрөөбүт Наммыт улууһугар буолаары турар VI-с спортивнай оонньуулартан Үөдэй нэһилиэгэ туора турбат, төһө күүс-кыах баарынан күүс-көмө өйбүл буолар, бэлэмнэни үлэлэр ытыллаллар. Ол курдук, быйыл спорт федерациятын тэрийиитинэн нэһилиэккэ тэрилтэлэр икки ардыларыгар спорт 17 көрүгнэригэр комплекснай спартакиада ытылла турар. Волейбол, баскетбол, остуол тэниһэ, хайыһар, биатлон, муус аннынан балыктааһын, байанай күрүө, дубат, саахымат онтон да атын көрүгнэр.

VI-с оонньууларга улуус сборнайын хамаандалара быйыл

кыһын устата Үөдэй культурнай-спортивнай комплексыгар дьарыктанан, сборданан аастылар. Спорт историкта кинигэ тахсытыгар комиссия тэриллэн үгүс матырыйаал хомуллан туттарылынна. Сыллата Үөдэй нэһилиэгэ спорт үгүс көрүгнэр улуус хамаандатын чиеһин республика, Россия, мань таһынан, атын регионнар, тас дойдулар таһымнарыгар тийэ көмүскүүр. Ордук хайыһар, бокс, национальнай көрүгнэр онтон да атын. Спорт күүскэ сайдыбыт нэһилиэгэ бу улахан суолталаах тэрээнин ытыллаллары турарыттан үөрэр эрэ уонна онтон туора турбат.

Ол курдук, муус устар 29 күнүнээҕи туругунан VI-с оонньуулар фондаларыгар баа өтүгүнэн үгүс көмө харчы хомуллан «Нам улууһа» МТ бухгалтериятыгар туттарыллыбыта. Манна олохтоох дьаһалта, «Чуораанчык» оҕо сада, «Сарыал» сынналаан киин, спорт үлэһиттэрэ уопсайа холбоон 79 тыһыынча 950 солкуобайы хомуйан бу фондаҕа киллэрдилэр. Мань таһынан, алта түөлбөнүн үлэлэһэбэт аҕа саастаах пенсионердар, баа өтүгүнэн үлэтэ суох дьоннор 45 тыһыынча солкуобайы улуус ветераннарын сэйиэтигэр туттарбыттара. Билигин даһаны тус бэйэлэрин кылааттарын киллэрээчилэр

үгүстэр.

Ыам ыйын 23 күнүгэр олохтоох дьаһалта үлэһиттэрэ, «Тирэх» тэрилтэ Нам нэһилиэгэр уопсайа 100 маһы ордон кэллилэр.

Онон хас биридди Нам олохтооҕо, мин санаахпар, бу буолары турар олус долгутуулаах, кэтэһиллээх VI -с спортивнай оонньуулартан киэр хайыспат, туора турбат, төһө кыалларынан, кыах баарынан көмөлөһө, өйүү тураллара буолуо дии санабын. Үчүгэйи эрэ ыраллаан, үлэттэн-хамнастан итэҕэһи-быһаары аахсыбакка, сүөгэйин-сүмэтин баһан ылан бу маньык түгэннэргэ түмсүүлээх, тэрээһиннээх, бары биир санаанан, биир сүбэнэн сырыттаһытына барыта кыаллар суол.

Е.А. ЭВЕРСТОВА, Үөдэй

ТРАНСПОРТ, СИБЭЭС УРАТЫ СУОЛТАЛААХ

Саха республикатын норуоттарын VI спортивнай оонньууларыгар бэлэмнэни үлэлэри сүрүннээһини улууспут салайааччылары үлэстэн дьарыктана, ылса сылдыаллар.

Ол курдук, транспорт, медицина, сибээс, бэрээдэк уонна баһаартан сэрэхтээх буолуу боппуруостарын сааһылааһын, сүрүннээһин улууспут баһылыгы 1 солбуйааччы А.Я. Яковлевка тиксидит. Онон бу хайысхаҕа тэрээһин үлэ төһө тэтимнээхтик, хайдах ытыллан эрэрин туһунан Артур Яковлевиһы көрсөн сырдатарыгар көрдөстүм.

А.Я.: Күрэхтэһии кэмигэр сибээс толору баар буолуутун, энкилэ суох үлэлэһинин ситиһэр соруку туруорунабыт. Ол инниттэн «Билайн» сотовай хампаанньаны кытта кэспэтибит. Кини эбии оборудование туруорарыгар сири боппуруоһун быһаардыбыт. Эбии рациялары ылаары сылдыабыт.

Баһаартан сэрэхтээх буолууну улуустаағы баһаарынай чаас хааччылааҕа. Киниэхэ көмөлөһүннэрэ куораттан эбии 4 экипаһы таһаарарга кэспэтибит.

Улуустаағы доруобуйа харыстабылын тэрилтэтэ үчүгэйдик бэлэмнэнэн олоһор, хааччылыгы чуолкай былааннаах. Ол курдук күрэхтэһии кэмигэр 12 медицинскэй пууну үлэлэтиэҕэ. Куораттан кэлэр суолга, мыраан үрдүгэр, 1 медицинскэй пост үлэлиэ. Республикагааҕы лечебнэй физкультура кииниттэн 6 анал көмө биригээдэтин таһаарыны көпсөттибит. 16 «Суһал көмө» транспор дьуһуурустубалыаҕа.

Улуустаағы балыһаҕа, поликлиникаҕа 60 куюканы бэлэмнииргэ кэспэтибит. Күрэхтэһиигэ аһаарыт 29 объекттан бөҕү-сыһы таһарга, муньнарга 50 иһити (емкоһы) онорторон туруоруохтаахпыт. «Намкоммунтеплоэнерго» ААО кураа-

нах, кытаанах бөҕү таһыга 2 техниканы туруоруоҕа. Кирдээх ууну-хаары, убаҕас бөҕү харайтарыга 4 ассенизационнай массына үлэлиэҕэ. Ол иһиттэн бириин «Намкоммунтеплоэнерго» туруоруо, 3 массынанан куорат тэрилтэлэриттэн арендаһан таһааран үлэлэтиэхпит.

Корр: Иһэр уонна техникскэй уунан хааччылыгы туох былааннааххытыт?

А.Я.: Уунан хааччылыгы «Намкоммунтеплоэнерго» ААО 6 уу баһар массынанан туруоруо. Итини сэргэ, «Эрэл» ТХПК 2 массынатта иһэр ууну таһыга үлэлиэхтэрэ.

Корр: Дьону тийиһигэ төһө транспорту туруоруоххутуй?

А.Я.: Дьону таһыга барыта 26 автобуһу былааннаыбыт. Ол иһиттэн: үөрэх управлениета 8 автобуһу, Намнаағы «Ай-антранс» 3 автобуһу туруору-

охтара. Куораттан 15 автобуһу арендаҕа ылан аҕаларды кэспэти сылдыабыт.

Саҕа сокуон быһытынан дьону таһар транспорт хайаан да тахографтаах буолуохтаах дьон ирдиллэр. Ону туруорары үбү кытта сибээстээх. Онон харчыны көрдөрдүбүт. Арендаҕа үлэлиэхтээх тэрилтэлэргэ куонкурус биллэриллиэхтээх. Күрэхтэһии аһылыгыгар кыттааччылар, артыыстар 650 киһи былаанналар. Кинилэри бэс ыйын 25 күнүттэн от ыйын 7 күнүгэр диэри хас күн ахсын илдьиэхтээхпит, аҕалыахтаахпыт. Массыналар туруоруллубут сирдэриттэн (стоянкалартан) автобустар дьону графигынан таһылар тэрилли.

Корр: Күрэхтэһии иннинэ да, кэмигэр да элбэх техника кэлэрэ сабадаланар. Олору хайдах аттаран туруораары, сааһылаары олоһобут?

И. ИВАНОВ

Ыччат айар, дьулуһар...

Тыа сириҥ сайдыгытын билигини, кэлэр кэм ирдэбиллэрин өрө тардыыга идэлэрин дэгиттэрдик баһылаабыт киэн билиилээх-көрүүлээх, сайдыылаах, рабочай идэлээх дьону иитгэн-үөрэтэн таһаарыы сорууга сытыгытук турар.

Бу дьонун соруугу толорууга би-

рыгар бастаабыт үөрэнээччилэргэ: Андрей Олесовка (1 м.) сварочнай аппарааты, Владимир Прохоровка (2 м.) уонна Айсен Павловка (3 м.) саҥа үйэ тэрилин – «Хамелеон» диэн сыбааркалыырга кэтэр мааскалары бэлэх туттарда. Маны сэргэ, лицей директорыгар 20 киилэ японскай электроду уонна сварщиктары үөрэтиигэ элбэх сыратын биэрэн ситиһиилээхтик үлэлээ-

ытыгыттыбыт РФ күрэхтэһиитигэр 1 миэстэни, оттон Владимир Сивцев 2-с миэстэни ылбыттар. 2014 с. республикаҕа ытыгыттыбыт сварщиктар куонкурустарыгар үчүгэй базалаах 9 промышленнай лицейдэр үөрэнээччилэрин кытта тэҥнэ тардыһан лицей үөрэнээччигэ Андрей Олесов 6-с миэстэ буолбут. Лицей үөрэнээччилэрин ситиһиилэрэ манан эрэ мунгурдаммат, элбэх.

Кэрэ эйгэтигэр

Бям ыйын 21 күнүгэр А. Шестаков аатынан сыннылан киинигэр «Эбэрдэ эйгэ» саргылаах ырыанан диэн элбэх киһи кыттыылаах улахан ырыа түһүлгэтэ буолан ааста. СР культуратын үтүөлээх үлэһитэ, «Дьүһүй» авторскай сахалыы ырыа түмсүүтүн салайааччыта, үгүс ырыа автора, ырыаһыт А.К. Калининскай көүлээһининэн республикаҕа БҮрүс күнэ олохтоммута быйыл төрдүс сыла. БҮрүс – олохпут сырдык суолдута буоларын, дьону түмэр суолталааһын диригэтэн, үгэс быһытынан сыллата бэлиэтэнэрэ норуот тылы-

«Олох суола» диэн Юрий Сивцев салайааччылаах ВИА хас да авторскай ырыалары ньиригичти тыыннаах добуһуолунан толордулар. Бу киһэ Наммыт ырыа айааччылары айбыт элбэх ырыалара толорулуннулар. Ол курдук, мелодистар: В. Михайлов, А. Иванов, Ю. Сивцев уо.д.а. бэртээхэй ырыаларын истэн сэргэс-сийдибит.

Ааспыт сылга улуустаабы «Туллук хаара» мелодистар түмсүүлэрин 35 сылын үбүлүөйэ ааспыта. Сылтан сыл саҥа ааттар тахсан иһэллэрэ киһини үөрдэр. Кинилэр айбыт ырыаларын норуот истэн сөбүлээн толор буоллаһына, ол буолар

КӨХТӨӨХ ЫЧЧАТТАРДААХ, БАСТЫҢ СВАРЩИКТАРДААХ

ниги улууспут Граф Биэрэгинээҥи Нь.М. Жирков салайар 2 №-дээх профессиональнай лицейин үлэһиттэрэ кыһамнылаахтык, айымнылаахтык үлэһити-хамсыы сылдыбаллара улууспутугар эрэ буолбакка, республика таһымыгар билиниилэр. Преподавателлэр туһааннаах идэлэргэ үөрэтэллэрин таһынан, үөрэнэр ыччаты өй-санаа, эт-хаан өтүнэн сайыннарыыга, талбыт идэлэрин чинник биллэрэр туһугар практиканы, теорияны дьүөрэлээн элбэх, интэриһинэй күрэхтэһиилэри, куонкурустары сыл ахсын тиһигин быспака ытталлар. Олорго үөрэнээччилэр көхтөөхтүк кытталлар, ситиһиилэрэ да үгүс.

Бу соторутаабыта, ааспыт нэдиэлэбэ, лицейгэ ытыгыттыбыт комплекснай спартакиада түмүктэрин уонна «Идэтигэр чулуу» диэн сварщиктар куонкурустарын түмүгүн таһаарыы тэрээһинэ «Звездный фейерверк» диэн лицей бэйэтин ырыаҕа, үгүсүгэ «сулустары» күүһүнэн туруоруллубут концердын ситэриллэн ытыгытынна.

Бу тэрээһингэ СР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, төрөөбүт улуунун 6 нэһилиэгин Ытык киһитэ, профлией мецената, «Намгаастрой» ХЭТ генеральнай директора Анатолий Анисимович Федоров бэйэтин дьиэ кэргэттэрин – сварщиктар династияларын ааттарыттан олохтообут биригэстэрин лицей бастыҥ сварщиктарыгар туттартаата. Таарыгыч ахтан ааһар буоллаха – Анатолий Анисимович үс уола уонна убайа Дмитрий бу училищаны бүтэрэн дьон-сэргэ билиниитин, биһирэбилин ылан идэлэринэн таһаарылаахтык үлэһити-хамсыы сылдыбаллар. Анатолий Анисимович сыл ахсын лицей үөрэнээччилэрин кытта көрсөр, маастар-кылаастары ытар, материалнай көмөнү онорор эбит. Ол туһунан лицей директора Ньургунстан Михайлович, преподаватель, инженер-сварщик Любовь Михайловна Христофорова олус махтанан кэпсээлэр.

Бу сырыыга Анатолий Анисимович сварщиктар куонкуруста-

бит, үлэһити сылдыбар преподаватель Любовь Михайловнага сэмэй бэлэҥи туттарда. Лицей директора бу уолаттары 1 ыйдаах стипендиянан наһараадалыырын туһунан бирикээһин мустубут үөрэнээччилэр истэн турдахтарына иһитиннэрдэ. Онтон меценат Анатолий Анисимовичка уонна киһи бу кыһаны бүтэрбит уолаттарыгар, быраатыгар преподавателлэр, үлэһиттэр ааттарыттан махтанан турар Махтал суруктары, сэмэй бэлэхтэри туттарда.

Кылгастык профлией ситиһиилэрин, былааннарын сырдатан ылаахха. Ол курдук, СР үрдүнэн тус буочардаах, хаачыстыбалаахтык сыбааркалыыр бэлиэлээх (клеймо) сварщик 60 киһи баар буоллаһына 20-тэ бу лицейи үөрэнэн бүтэрбит дьоннор. Икки сыллаабыта Бүтүн Россиятаағы сварщиктар куонкурустарыгар бу лицейи бүтэрбит Владимир Сивцев 10 бастыҥ сварщиктар ахсааннарыгар киирбит. Лицейи туйгунук үөрэнэн бүтэрбит Алексей Казаренко 2013 сылга Владивосток куоракка

2 №-дээх профлиейгэ быйыл уонна кэлэр сылларга улахан уларытыы, сэргэһийин таһаары турарын туһунан Ньургунстан Михайлович сэлэргэтэ. Ол курдук, лицейгэ техникум статуһун интэригэ кэпсэтиһии барар эбит. Сотору лицей салалтатын туруорсууга олоххо киирэн 4 мөл. солк. суумалаах саҥа, билигин кэмгэ эппиэттири сварочнай оборудованиенан хааччылыахтаахтар. Бу кэллэбинэ үөрэнээччилэр сыбааркалааһын хас эмэ көрүгүн баһылыыр кыахтанахтаахтар. Лицей саҥа учебнай корпусу туттарыыга, бырайыагын онорторууга туруорса, үбүн харчытын көрдөрүүгэ үлэлэһэ сылдыар. Кэскиллээх былааннара олоххо киирдэбинэ идэлэргэ үөрэтии кэнигэһтээх, үөрэтии хаачыстыбата биллэрдик тупсуохтаах.

Бу тэрээһингэ өссө сыл устата буолулаабыт спортивнай күрэхтэһиилэргэ, «Контр-страйк» диэн компьютернай оонньууга бастаабыттар чистэниилэр.

И. ИВАНОВ

НАМҢА ААН БАСТААН

нан уус-уран айымнытын үйэтигэрэ биир сүрүн олук буолар.

Бу улахан концерт быйыл Нам селотун иһигэр ытыгытынна. Барыта детсад иитиллээччилэриттэн, оскуола оҕолоруттан ветераннар түмсүүлэригэр тийэ 200-кэ киһи кытынна. Концерты «Ньургун» народнай хора (сал. Е. Кутукова) З. Винокуров аатынан оҕо искусствотун оскуолатын учууталларын народнай инструментнара добуһуоллаах (сал. А. Макарова) Нам улуунун «Өрөгөй ырыатынан» уонна чахчы норуот ырыата буолбут Чабылдан тылларыгар «Хайыһар» ырыатынан саҥалаатылар. Дьэ, ол кэннигэ Нам начальнай оскуолатын үөрэнээччилэрин хора, игирэ Айыына, Сайыына Винокуровалар дуэттара, Сааскылаана Птицына, «Дархан» Намнаағы оскуола-саад, «Хоһуун» уолаттар ансамбллара о.д.а. бииртэн биир бэртээхэй ырыаһыттар тахсан истилэр.

Салгыы «Иэйии» ветераннар, «Дьүөгэлэр» народнай, 6 №-дээх «Кыталык», 2 №-дээх «Кустук», «Айылла», «Коробейники» народнай, оскуола-саад үлэһиттэрин хора, 7 №-дээх «Туллукчаана», 3 №-дээх «Кэнчээри» оҕо садтарын хордара, «Добун» эр дьон ансамбллара бииртэн биир үчүгэй ырыалары толортоулар.

ырыа айааччы кыайыыта, үөрүүтэ, дьоло.

Өссө биир үчүгэй көстүүнэн бу кэнсиэргэ көрөөччүлэр ырыаһыттары кытта тэҥнэ ылласпыттара буолар. Ол курдук «Истиий истин тойукпун» диэн А. Шестаков «Доҕорбор» ырыатын, Аркадий Алексеев айбыт «Доҕордоһуу ырыатын», норуот сүрэбин таарыйбыт, тустаах кэм да аастар сүппэт-өспөт аналлаах ырыалары, үс баянист добуһуоллаан көрөөччүлэри ыллаттылар. Итинник ыллам ыммылаах ылбаайы ырыа дьоро киһэтэ санааны көтөһөр, сомоҕолуур уопсай ырыанан түмүктэннэ.

Бу дьоро киһэни тэрийээччилэринэн улууска биллэр культура үлэһитэ, бэртээхэй хормейстер, ССРС культуратын туйгуна, мелодистар түмсүүлэрин салайааччыта Е.А. Кутукова уонна ылбаай тылыннан сценарийы суруйбут методист Н. Петрова буолаллар.

Биһиги Наммытыгар быйыл аан бастаан ылбаайы ырыаҕа ананмыт «Эбэрдэ эйгэ» саргылаах ырыанан» диэн БҮрүс күнэ эһиил улууспут үрдүнэн өссө үрдүк тэрээһиннээхтик ытыгыттарыгар тыын укта. БҮрүс – олохпут аргыһа, ырыа – сомоҕолуур, түмэр сүдү күүс буоларын хаһан да умнумуоһун!

И.И. ИВАНОВ

Сылдыбыт сыһы булар

Ааспыт ый саҥатыгар биһиги улууспут салайааччылары: «Нам улууһа» МТ баһылыгын 1 солбуйааччы А.Я. Яковлев, ТХУ начальнига Е.Е. Гоголев улуус бааһынай хаһаайыстыбаларын, ТХПК-ын салайааччыларын уонна Модут нэһилиэгин баһылыга Г.Н. Шамаевы илдьэ 11 киһилээх делегациянан Белоруссия столицатыгар – Минскэйгэ баар Агро-техническай государственнай университетке 5 күннээх квалификацияны үрдэтэр кууруска үөрэнэн кэллилэр.

Бу билини үрдэтэр, уопут атастаһар семинарга, кэпсээбит салайааччыларбытын сэргэ, «Эрэл» ТХПК салайааччыта Нь.Ф. Гуляев, «Соболоох» б/х сал. К.Н. Протопопов, «Дьөһөгөй» б/х сал. З.В. Винокуров, «Дьулус-97» б/х сал. М.П. Сивцев, «Кулаада» б/х сал. Р.Г. Лукин, «Белорусь» б/х сал. Н.К. Сучко, «Эт-Ас» ХЭТ сал. С.С. Васильев, «Сэргэ» б/х сал. Г.В. Герасимов сырттылар.

Биһиги делегациябыт Белоруссия тыатын хаһаайыстыбатын араас тэрээһиннээх хаһаайыстыбаларыгар, тыа хаһаайыстыбатын араас техникатын онорор собуоттарыгар, көтөр

БЕЛОРУССИЯТТАН – ЭЛБЭҤИ БИЛЭН-КӨРӨН

иитэр фабрикатыгар, сүөһү турар комплекстарыгар сылдьан бу тэрилтэлэр салайааччылары, специалистарын бэсидэлэрин, кэпсээннэрин-ипсээннэрин истибиттэр, кэрийэ сылдьан көрбүттэр.

Ол курдук, бастакы күннэригэр «Агро-Бокс» филиалын уонна «Унибокс» ХЭТ производственной базатыгар уонна сүөһү аһылыгын лабораториятыгар сылдьан үтүү ыаһын бастыҥ уонна көдүүстээх технологиятын уонна сүөһүнү көрүү, аһатыы технологиятын

көрбүттэр-истибиттэр. Иккис күннэригэр «МВЗ Техно» уонна «МТЗ» ААО-ларга сылдьан хортуппуйу үүннэригэ туттулар соһулар техника уонна «Белорусь» МТЗ араас моделларын көрбүттэр, техникескай характеристикаларын туһунан истибиттэр.

Үһүс күннэригэр «Держинскэй» агрокомбинатка сылдьан ыанньык ынах турар хотонноругар, комплекстарыгар сөптөөх санитарнай-гигиеническэй усулбуһуаны тэрийии, баайыта суох тутан үтүү ыаһын техно-

логиятын билсибиттэр. Итини сэргэ, «Василек» диэн фермерскэй хаһаайыстыба араас хайыскалаах үлэтин, дьарыгын көрбүттэр. Төрдүс күннэригэр Самохваловичи бөһүөлөккэ баар Белоруссия национальнай научнай академиятыгар тийэн Вадим Махенько диэн учуонай хортуппуйу үүннэригэ, харайыыга уонна астаан-үөллээн атыыга таһаарыыга инновационнай технология туһунан бэсидэтин истибиттэр. Хортуппуй саҥа суортарын көрбүттэр. «Восход» ТХТ-гэр сылдьан хортуппуйу

хомуйуу үлэлэрин тэрийии уонна механизациялааһын туһунан билсибиттэр.

Бүтэһик күннэригэр Брест убалаһыгар баар «Дружба» диэн көтөр фабрикатыгар уонна «Беловежкэй» ААО сылдьан сүөһүнү, көтөрү көрүү, аһатыы технологиятын билсибиттэр. Ити күн университет үөрэтэр-быыстапкалыыр павильонулар хортуппуйу үүннэригэ туттулар техника арааһын көрбүттэр. Ол кэнниттэн тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын астааһын технологиятын үөрэтэр кафедраа сылдьан сүөһүттэн оҕоһулар бородууксуйаны батарыы, харайыы, астааһын билигини технологияларын билсибиттэр.

Бу билини кэҥэтэр, сағананы ылынар үөрэххэ сылдьан, атын дойдуга АПК-ын уопутун илэ көрөн кэлбит, билбит дьон быһытынан тугу билбиттэрин-көрбүттэрин тустаах үлэлэригэр-хамнастарыгар туһаныахтара, улууспут тыатын хаһаайыстыбатын өрө тардыыга мантан тирэх ылан биллэр-көстөр хамсааһыны таһаарыахтара диэн бүк эрэ-нэбит.

СИЭН БОЛДУУ

Нам улууһа – спорт түһүлгэтэ

Бям ыйын 15-16 күннэригэр оскуола оҕолорун икки ардыларыгар республикатааҕы күрэхтэһиилэргэ сүүмэрдийэр сыаллаах-соруктаах күрэх улуустааҕы гимназия спортивнай площадкатыгар буолан ааста. Былаан быһыгынан I Хомуустаах нэһилиэгин стадионугар ытыгыллаахтаах этэ. Ол гынан баран, араас биричиинэнэн ытыгыллыбата.

Нам улуунун үөрэнээччилэр сайынгы спартакиадатыгар манньк миэстэлэстилэр: 100 м дистанцияҕа, уолаттарга: I м. – Айхал Местников (Хамаҕатта), II м. – Кеша Петров (Хатын-Арыы), III м. – Евгений Суздалов (Нам гимназията); кыргыттарга: I м. – Ангелина Попова (Хамаҕатта), II м. – Тая Андреева (Нам гимназията), III м. – Настя Изюкова (Нам гимназията).

200 м дистанцияҕа, уолаттарга: I м. – Айхал Местников (Хамаҕатта), II м. – Кеша Петров (Хатын-Арыы), III м. – Вова Осетров (Нам 2 №-дээх оскуола); кыргыттарга: I м. – Ангелина Попова (Хамаҕатта), II м. – Оксана Антипина (Хатын-Арыы), III м. – Алина Амбросьева (Нам гимназията).

400 м дистанцияҕа, уолаттарга: I м. – Кеша Петров (Хатын-Арыы), II м. – Алеша Стручков, III м. – Афоня Степанов (Хамаҕатта); кыргыттарга: I м. – Маша Сивцева (Хатын-Арыы), II м. – Айталы Трофимова (Нам 1 №-дээх оскуола), III м. – Камилла Матвеева (Нам 1 №-дээх оскуола).

800 м дистанцияҕа, уолаттарга: I м. – Егор Никонов (Үөдэй), II м. – Айсен Егоров (Нам 2 №-дээх оскуола), III м. – Софрон Решетников (Нам 2 №-дээх оскуола); кыргыттарга: I м. – Маша Сивцева (Хатын-Арыы), II м. – Айталы Трофимова (Нам 1 №-дээх оскуола), III м. – Милена Кириллина (Нам 2 №-дээх оскуола).

АЛҔАСТАРЫ КӨННӨРҮӨХХЭ

1500 м дистанцияҕа, уолаттарга: I м. – Егор Никонов (Үөдэй), II м. – Вася Горохов (Хатын-Арыы), III м. – Костя Москвитин (Нам гимназията); кыргыттарга: I м. – Милена Кириллина (Нам 2 №-дээх оскуола), II м. – Маша Ксенофонтова (ХСФЛ), III м. – Арчылана Попова (ХСФЛ).

3000 м дистанцияҕа, кыргыттарга: I м. – Маша Ксенофонтова (ХСФЛ), II м. – Арчылана Попова (ХСФЛ), III м. – Алена Зубова (Нам 1 №-дээх оскуола).

5000 м дистанцияҕа, уолаттарга: I м. – Миша Ядреев (Үөдэй), II м. – Айсен Никонов

гар уопсай хамаанданан зачекка: I м. – Хатын-Арыы орто оскуола (116 очколаах), II м. – Хамаҕатта орто оскуола (92 очколаах), III м. – Нам 1 №-дээх орто оскуола (89 очколаах).

Ааспыт үөрэх дьылыгар спартакиада ытыгыллыбытын туһунан хаһыакка сырдатан турабын, ол гынан баран, бу да сырыыга тэрээһин боппуруоһа тупсубатаҕа киһини дьиксиннэрэр. Бастакытын, күрэхтэһиини ыһпыт площадкабыт стандарт өтүнэн ханан да эппиэттээбэт. Иккиннэн, уһуну ыстанар дьаамаҕа кумах эбии кутуллубатаҕа, ыстанар оҕолорго табыгана суох буолан, көрдөрүүбүт сэмэй буолла.

Кэлэр өттүгэр манньк алҔастар тахсыбаттарын курдук улуустааҕы үөрэх управлениета сөптөөхтүк дьаһайыан, болдомто ууруон наада. Үсүһүнэн, бу улахан, эппиэтинэстээх күрэхтэһиилэр буолаары турдагына, I Хомуустаах орто оскуола, директоры солбуйааччы Стручкова Т.П., Партизан орто оскуола, директор Баишев Дь.И., Бөтүг орто оскуола, директор Макарова М.М. болдомтолоругар ууран, миэстэтигэр дьарык ыттаран, кыттыны ылбатылар. Бүтүн улуус дьаһалтата, спортивнай эйгэтэ бары өрө көтөҕүллэн, спортивнай ситиһиилэр тосхойоллорун туһугар үлэлии-хамсыы сылдьар кэмнэригэр кыттыбатахтара өйдөммөт, үлэ хаамытын атахтыыр.

VI Саха сирин норуоттары спортивнай ооньууларынан сибээстээн оҕо спордун күөскэ сайыннарар сыал-сорук бары оскуолаларга туруон наада. Ааспыт сүүмэрдийэр күрэхтэһиини анализтаан көрөр буоллаахха, оҕолорбут көрдөрүүлэрэ мөлтөх диэххэ наада. Онон өссө биридэ эйгэҕэ баҕарылар, спорт «королева тынан» билиниллибит сүүрүү курдук улахан спорка болдомто урууллубатаҕа хомолтолоох. Аныгыскы спартакиадага улуус бары оскуолалара 100 бырыһыан кытталларын ситиһиэххэ уонна баар алҔастарбытын көннөрүнүөхпүтүн наада. Республика спортивнай арена тыгар Нам улуунун үөрэнээччилэрин аата дуорааннаахтык ааттаналларын бары бүтүүн ситиһиэххэ.

И.А. УВАРОВСКОЙ – КҮРҮЛГЭН, Нам

Чөл, чэбдик олох туһугар

Бииги улууспутугар ускултэскил сылдьар, аһыы утаҕынан үлүһүйбүт дьон уулуссаҕа көстөрө элбээн иһэрэ хараастылаах суол. Арыгы атыылыыр маҕаһынар иннигэр күнүн аайы төбүрүүннэн мусталлар. Онон бу дьону дьарыктаах буолалларын хайдах тэрийиэххэ сөбүй диэн сыаллаах ааспыт ыйга улуус баһылыгын көмөлөһөөччүтэ Сергучев С.Н., социальной харалта управлениетын начальнига Парников Н.Г., дьарыктаах буолуу киинин специалиһа Васильева Н.Е. уонна «Энсиэли» хаһыат корреспондента Уус-Алдан улууһугар баар түптээх олоһор сирэ суох ускултэскил сылдьар, иһэр-аһыыр дьону түмэн үлэнэн дьарыктаах буолууну тэрийэр «Үлэ уонна чэгиэн тулалыыр эйгэ» диэн девизтээх үлэлиир «Чаг-

ылар эбит. «Дьон майгыта-сигилитэ араас-араас буолар. Онон барыта бэйэлэриттэн тутулуктаах», диір Николай Николаевич. Манна Аллараа Халыматтан кэлэн олоһор, уонча сыл буолбут, Валентина, саха киһитин сиринэн, оһоһо алаады буһара оһсон үөрэ-көтө итии үүттээх чэй-дээх көрүстүлэр. Валентина биихэ үлэ бириэмэтигэр түспүт хаартыскаларын кэспии-кэспии көрдөрө. Мантан көрдөххө даҕаны, салайааччы кэспииринэн даҕаны, сайын күргүмүнэн оттуулар, сир аһын хомуулар, оһуруот аһын олордоллор, балыктыһылар эбит. Билигин Н.Н. Яковлев сылгылардаах, 10-ча сүөһүлээх уонна 10-ча сибииньэлээх. Бииги улууспутуган Ядрихинская Мотрена Андреевна дуоҕабардаһан 3 киһи баран олоһор уонна Бороҕонтон 1 киһи баар. Киһилэр бу хаһаайыстыбалары көрөллөр. Олорор

ЧӨЛ ОЛОХХО ЧӨПЧҮ ҮЛЭ

да» ООО салайааччытын кытта көрсөн хайдах үлэлии-мамсыы олоһорун билистибит. Бу тэрилтэ нэһиликтэн ыраах тыаҕа турар буолан биигини Уус-Алдан улуунун Сьырдаах нэһилиэгин баһылыга Колодезников Юрий Николаевич сирдээн тириэртэ.

Николай Николаевич Яковлев ускултэскил сылдьар, олохторугар тэмтирийбит дьону түмэн үлэлээбитэ 14 сыл буолбут, бу сыллар усталарыгар манна араас улуустан 200-тэн таһа киһи кэлэн барбыт. Сорохторо олоһорун көннөрөн, аһыы утаҕы испэт буолан үгүс дьон махталын

дьиэлэригэр «солнечнай батареялаахтар» онон дьиэлэрин иһэ уоттаах-күөстээх, олбуордигар баанньыктаах, уһанар сирдээх.

Николай Николаевич соторутааҕыта федеральной уонна республиканскай граннарга кыайан харчынан бириэмийэлэммит. Онтукайынан «солнечнай батареятын» сагардыбыт, пилорам уонна сибиинньэ оҕолорун атыгылласпыт. Саҕа база тутта сылдьар, онон өссө таһаарылаахтык үлэлиир былаана элбэх. **С. АРГУНОВ**

Күннэтэ көрөр дьоммут

Хамаҕатта саха-француз лицейин эдэр учууталларын биридэстэрэ Октябрь Семенович Герасимов буолар. Кини бу оскуолаҕа 2011-12 үөрэх сылыттан физкультура учууталынан үлэлии сылдьар. Эдэр, сэргэх педагог нэһилиэнньэҕэ биллэнкөстөн барбыта, ол курдук, ыллыыр, үгүкүүлүүр талааннаах буолан кулуупка концерттарга, спорка кыттарын көрөбүт. Октябрь Семенович Хамаҕаттаҕа күтүөт, онон кини туһунан билиэн-көрүүн баҕалаах элбэх. Быйыл улахан ситиһиилэрдээх учууталы көрсөн дьонго-сэргэҕэ билиһиннэрэр санаалаах ону-маны тоқкоолостум.

- Октябрь Семенович, бастатан туран, сахалыы сиринэн бэйиэтин билиһиннэр эрэ.

Мин Үөһээ Бүлүү Мангаас нэһилиэгиттэн төрүттээхпин. Уон оҕолоох улахан дьиэ кэргэнгэ 7-с оҕонон 1987 сыллаахха төрөөбүтүм. Ийэм Федорова Антонина Дмитриевна үйэтин тухары пекарняҕа килиип астааччынан үлэлээбитэ. Аҕам Герасимов Семён Егорович норуот эмчитэ, международнай категориялаах экстрасенс.

- Идэбэр ханна үөрэммикиниий?

- Оскуоланы бүтэрэн баран

ХОТУГУ МНОГОБОРЬЕ МААСТАРА

бастаан Үөһээ Бүлүүтээҕи профессиональнай лицейгэ киирэн сварщик идэтигэр үөрэммитим, ону бүтэрэн баран Бүлүүтээҕи педколледжга 2008 сыллаахха физкультура салаатыгар киирбитим. Ол кэнниттэн Чурапчытааҕы физкультурнай институту бүтэрбитим, онон физкультура учуутала уонна тренер идэлээхпин.

- Билигин төһө чаастааххыны, уругун таһынан ханнык секцияны ытыгыллыһа?

Физкультура учууталлара төрдүөбүт, мин кыра уонна орто кылаастары үөрэтэбин, 18 чаастаахпын. Оскуолабытыгар анал спортивнай саалабыт суох, онон олус эрдээх. Уругум таһынан, орто кылаас оҕолорун сахалыы остуол ооньууларыгар хабылыкка, хаамыскаҕа дьарыктыыбын. Ону таһынан, бэйэм сөбүлүүр дьарыкпар нартаны ойууга баҕалаах оҕолору актовай саалаҕа үөрэтэбин.

- Хотугу многоборьеҕа Россия маастара буолбукунан эбэрдэлиибин уонна

бу көрүг туһунан кылгастык кэспээ эрэ.

- Бу көрүгүнэн Бүлүүтээҕи педколледжга үөрэнэ сылдьан

дьарыктанан саҕалаабытым, Васильев Григорий Егорович диэн тренер уһуйбута. Манна хотугу көрүгүнэр киирэллэр: үстэ төхтүрүйэн ыстаны, ураҕастаах 3 км сүүрүү, сүгэ быраҕыы, маамыкта быраҕыы уонна наартаны үрдүнэн ойуу. Бастаан 2009 сыллаахха СР маастара буолбутум, онтон 2013 сылга Россия маастарын нуорматын толордум, туруоруммут сыалбын ситистим.

- Кэлин туох улахан ситиһии баары?

Быйыл кулун тутарга Ямало-Ненецкэй автономнай уокурук Надым куоратыгар Россияҕа бастыыр иһин күрэхтэһии буолбута. Ол күрэхтэһиигэ 581 наартаны ойон Россия чемпионы буолан кэлбитим.

- Туох дьиэ кэргэннэххин, олохор усулуобуйан хайдаһый?

Бүлүүгэ үөрэнэ сылдьан Хамаҕатта кыһынын, Винокурова Аленаны, көрсөн 2011 сыллаахха ыал буолбуппут. Ол иһин манна үлэлии кэлбиһпит. Билигин Алена Захаровна Нам 2 №-дээх оскуола тыгар английскай тыл

учууталынан үлэлиир. Уоллаах кыыс оҕолоохпут. Дьоммутун кытта биригэ олоһорбут. Саҕа дьиэ туттуохпутун, уһаайбаланыахпытын баҕарабыт.

- Буолаары туран Саха сирин норуоттары VI спортивнай ооньуулар туһунан туох санаалааххын?

Ооньууларга бэлэмнэни бары өттүттэн бара туран, Хамаҕатта зал тутулла турарыттан үөрэбит. Манна кэлэн баран улуус да, республика да чииһин көмүскээн араас күрэхтэһиилэргэ кытынным. Улууспут ооньууларга ситиһиилээхтик кыттарыгар баҕарабын. Намна спорт сайдар кэскилэ улахан.

Октябрь Семенович кэспээнигэр эбэн эттэххэ, улуус үөрэтин үлэһиттэрин икки ардыларыгар ытыгыллыбыт «Үгкүү калейдоскобугар» кини пааратынаан Е.П. Лыткиналыын «Сеньоры-1» категорияга II миэстэ буолбуттара. Элбэҕи эрэннэрэр эдэр учууталга олоһо актыыбынай позициятын ыһыктыбатыгар, өссө да ситиһиилээх буоларыгар баҕарабын.

М.Г. ВИНОКУРОВА, Хамаҕатта

ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ В НАМСКОМ УЛУСЕ

Для исполнения Федерального закона №261-ФЗ от 23.11.2009 г. «Об энергосбережении и повышении энергетической эффективности» в 2013 г. была принята муниципальная целевая программа «Энергоресурсосбережение и повышение энергетической эффективности МО «Намский улус (район)» РС(Я) на 2013-16 гг. и на период до 2020 г.». Цель Программы: обеспечение рационального использования энергетических ресурсов за счет реализации мероприятий по энергоресурсосбережению и снижению энергоёмкости предприятий и организации. Задачи Программы: организовать учет и контроль всех получаемых, производимых, транспортируемых и потребляемых энергоресурсов, снизить потери тепловой, электрической энергии и воды.

Для реализации Программы в 2013 г. ноябре месяце были заключены энергосервисные контракты с ООО «Энергосберегающие технологии» (г. Якутск) и с 7 муниципальными учреждениями (школы, детсады). ООО «Энергосберегающие технологии» за свои финансовые средства в течение 6 лет проводят следующие работы: монтаж узлов ввода с приборами учета тепловой энергии с автоматической передачей данных в диспетчерский пункт, утепление фасадов зданий, монтаж терморегуляторов на радиаторах, установление стеклопакетов в зданиях, регулировка системы отопления, утепление наружных сетей отопления и т.д. За 1 квартал 2014 года только по двум учреждениям было сэкономлено порядка 600 тыс. руб. бюджетных средств. Также в 2013 г. был заключен контракт между ОАО «Намкомунтеплосервис» и ООО «Энергосберегающие технологии» по внедрению энергоэффективных технологий в 12 котельных. В данное время внедрены и заменены на модульные 3 котельные. После истечения срока контракта вся модернизация и оборудования энергосервисная компания безвозмездно передает заказчику. За 2014 г. будут дополнительно заключены контракты с 11 муниципальными учреждениями улуса, а это еще 34 объекта школ и детсадов будут полностью утеплены и модернизированы, сэкономлены десятки миллионов бюджетных средств. Привлечение частных инвестиций в экономику района, без привлечения дополнительного бюджетного финансирования проводится энергоэффективные комплексные мероприятия.

Также проводятся работы по внедрению общедомовых приборов учета электроэнергии в МКД, установлено 61 прибор учета. Проведены работы по установке приборов учета холодной и горячей воды в многоквартирных домах ул. Чернышевского, 3. Проведены работы по утеплению фасадов восьми многоквартирных домов по улицам Ленина, Октябрьская. Проводятся работы по замене инженерных сетей улуса. Сроки реализации программы 8 лет и включает 2 этапа: 1 этап – 2013-16 гг., 2 этап – 2017-20 гг.

Уважаемые потребители, экономьте электроэнергию, берегите тепло, берегите воду!

А.Ю. АВЕРЬЯНОВ, главный специалист по энергетике улуса

Кэрэ эйгэтигэр

ҮТҮӨ ХОЛОБУР

Бу дьыл муус устар 24 - ыйам ыйын 15 күннэригэр И.Е. Винокуров аатынан Намнаабы педагогической колледж (директор Е.В. Ядреева) Арктика уонна культура сылыгар аанамыт «Образ Арктики» диэн ааттаах живописец, Саха республикатын народнай, Россия үтүөлээх худуоһунньуга, Саха сириг худуоһунньуктар сойуустарын правлениетын председателэ Юрий Васильевич Спиридонов персональной быыстапкатын үрдүк таһымнаахтык тэрийэн ыытта.

Быыстапка колледж иһинэн баар Е.М. Шапошников аатынан харгына саалатыгар аһылына. Быыстапка аһылытыгар Россия худуоһунньуктарын сойууһун чилиэннэрэ, живописецтэр - В.Г. Петров кэргиннэн Розалия Афанасьевна, Россия үтүөлээх худуоһунньуга, РСФСР государственной премиятын лауреата Э.И. Васильев, график художниктар – Россия народнай худуоһунньуга, РХА чилиэн – корреспондента, П.А. Ойуунускай аатынан государственной премия лауреата, Саха Республикатын духобунаска академиятын чилиэнэ А.П. Мунхалов, Саха сириг искусствоһа үтүөлээх деятелэ М.Г. Старостин, эдэр худуоһунньуктар, Саха сириг худуоһунньуктарын сойуустарын правлениетын солбуйар председателэ, муосчут В.Н. Амьдаев, ювелир А.В. Манжурыев уонна Нам уллуһун баһылыгын солбуйааччы В.Н. Дьяконова, улусу культураһа управлениетын специалиһа С.А. Орлова ыңгырылаах ыалдыттарынан буоллулар, бэйэлэрин ээрдэ тылларынан тийэртилэр.

Быыстапкаҕа худуоһунньук айар үлэтин хабаан туран, 80-с сыллартан сағалаан бу күнгэ диэри суруллубут үгүс үлэлэрэ ыйамыттар. Автор уһун бириэмэлээх уруһуйдаабыт харгыналарын таһынан, «а – ля прима» техниканан суруллубут этюднай үлэлэрэ көрөөччү интэриэһин ордук тартылар.

Быыстапка кэмизгэр Д.М. Романова, Л.Д. Осипова тэрийиилэринэн буолбут конференцияҕа уонна төгүрүк остуолга улуска баар оҕо искусствоһа оскуолатын учууталлара, Е.И. Николаев, Т.Е. Бережнова (I Хомуустаах), К.И. Колодезникова (Нам), С.З. Бурнашева (Хамаҕатта), колледж преподавателлэрэ, устудьуоннара кыттыны ылылар. Ордук культура уонна искусство эйгэтигэр үлэлиир, үөрэнэр дьон быһытынан худуоһунньугу кытта кэспэтилэр, араас ыйытыгылар кирибиттэригэр худуоһунньук сүбэ, этии быһытынан эппиэттэргэ.

Балдытымсах Нам сиригэр ыалдыттан аастыт тыһыннаах айымны, хас биридди айар дьобурдаах киһиэхэ, ордук үүнэр көлүөнөвө туһалаах, интэриэһинэй үлэ буолбута саарбаҕа суох.

Катерина ШИРЯЕВА, Намнаабы художественной музей сайааҕачыта

Дьиз кэргэн түһүлгэтэ

И.Е. Винокуров аатынан Намнаабы педколледж 2005 сылтан үлэлиир Эдэр дьиз кэргэн оскуолатын чэрчитинэн ый ахсын олоҕу оностууга, оҕону иити эппиэтинэһин өйдөтүүгэ, кэргэнниилэр икки ардыларыгар үтүө сыһыаны олохтуурга туһуламмыт үлэ араас көрүнгэрэ ытыллаллар. Бу оскуола үлэтин биэр сэргэх уонна интэриэһинэй көрүнгүнэр Дьиз кэргэн Аан дойдутаабы күнүгэр ананан таһаарыллар истинэнэ хаһыата буолар. Хаһыат 2007 сылтан тиһигин быспакка таһаарыллар. Биһиги бу хаһыакка сокуонунан бигэр-гэммит сыһыаннаах кэргэнниилэри, ситиһиһилээх ыаллар бөлгөмтөҕө ылан, сырдатан, ыал буолуу институтун өрө көтөҕөргө үлэлэһэбит. Бу хаһыат быйылгы нүөмэрин матырыйалыттан улусу хаһыатыгар ытабыт.

Быйылгы үөрэх дьылыгар колледжга устудьуоннар ортолоругар 9 кэргэнниилэр үөрэнэ сылдьаллар. Ол курдук, Зинаида уонна Дьулус Исаковтар, Евгения уонна Василий Красильниковтар, Надежда уонна Семен Пестряковтар, Алена уонна Павел Бабиченколар, Елизавета уон-

ЭДЭР ДЬИЭ КЭРГЭН ОСКУОЛАТА

на Марат Петровтар, Сайыына уонна Евгений Ивановтар, Саргылаана уонна Айаал Захаровтар, Марина уонна Василий Аргуновтар, Виктория уонна Григорий Пономаревтар диэн эдэр ыаллар биһиги үөрэхпит кыһатыгар көрсүһэн, таптал уохтаах абыланар ылларан, сүрэхтэринэн сөбүлөһөн, харахтарынан хайҕаһан олохторун суолун холбообуттара.

Пестряковтар. Иккиэн Уус-Алдантан сылдьаллар. Надежда Тумултан, Семен Түүлээхтэн. Иккиэн ыал кыра оҕолоро: Семен бэйи, Надежда үһүс оҕо. Биригэ олоруттара төрдүс сылларыгар барда. Иккиэн ыал кыра оҕолоро буолан, бэйэ-бэйэлэрин өйдөһөллөр, наар биригэ сылдьаллар. Айылҕаҕа сылдьалларын туохтааҕар да ордороллор. Бу күннэргэ эдэр дьиз кэргэн эбилиниилэр, ыйам ыйын 13 күнүгэр иккис уолланылар. Кырачаан киһи Бороҕон роддомугар 2 киһил 900 грамм ыйааһыннаах күн сирин көрдө. Баҕарыабын Надьялаах Семенга, уолаттара саханы ааттатар күүстээх-уохтаах, доруобай, өйдөөх буолан тахсалларыгар.

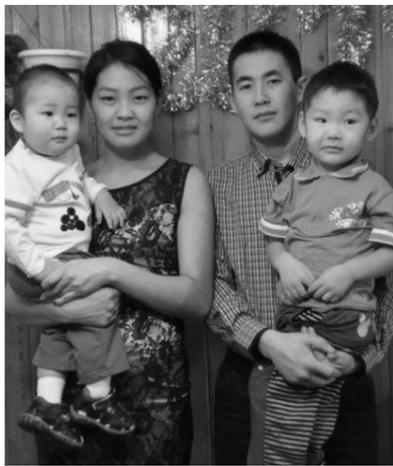
Бал аҕата сахалыы ааты ордорор буолан, бастагы уолларын Мичил диэн сүрэхтээбиттэр, саҕа кэлбит кырачааннарын Хомуустаан диэн ааттыыр санаалаахтар. Устудьуоннартан саамай уһуннук ыал буолан олорут дьон быһытынан, Семен эдэр дьонно манньк сүбэлэри биэрдэ: «Кэргэнниилэр истэригэр кыһырысы баар буолар, онуоха бэйэ-бэйэни тулуйсуохха наада. Биригэ кыһырыдаһына, атына бэйэтин кыана туттуохтаах. Ыал ийэтэ сыһар да буоллаһына, аахса сатыыр, сирэйгэ-харахха аһыар сатамат. Мин Надям аҕыах хонон баран, бэйэтин алҕаһын биллинеэччи. Оннук эрэ гыннахха, дьиз иһигэр ил-эйэ, нус-хас олох баар буолар».

Бабиченколар. Намга 2011 сыл ахсынны 17 күнүгэр саахсаламмыттар. Алена Бүлүү II Күүлэтигэр соҕотох кыыс оҕонор төрөөбүт, убайдаах. Павел Абыл улуунун Сьағаннаах бөһүөлөгүттэн сылдьар, биригэ төрөөбүт үһүөлэр, кини бастагы оҕо. Эдэр ыал Артем диэн уол олоохтор, сотору кэмминэн, от ыйын 8 күнүгэр 2 сааһын туолар. Кинини Күүлэттээҕи эбэлээх эһэтэ көрө сылдьаллар. Бабиченколар инникитин 3 оҕолонор былааннаахтар, ханна үлэ көстөрүнэн олохсуйар бағалаахтар. Атыттарга холооттоххо, син хас да сыл ыстаастаах дьон ыал буолуу туһунан манньк санааларын үлэһинилэр: «Сангардыы ыал буолбут дьон өйдөспөт түгэннэрэ элбэх буолар. Икки түс-туһунан ыалга итиллибит дьон биригэ дьиз кэргэн буолалларыгар ыарахаттары көрсөллөрө чуолкай. Онуоха алҕаһы биллини, туран биэри баар буоллаһына, син орун-оннугар буолан иһэр». Устудьуоннарга баға санаалара: «Арыгылаабакка, табахтаабакка, этэнгэ сырыттыннар. Төрөпүттэрин, учууталларын тылларын иһитиннэр, чугас дьоннорун хомопотуннар».

Исаковтар. Нам уллуһугар 2012 сыл муус устар 11 күнүгэр ыал буолбуттар. Зинаида Үөнэ Бүлүү Тамалакааньттан, Дьулус Уус-Алдан Найахытыттан сылдьаллар. Эрсан

диэн балтараатыгар чугаһаабыт уоллаахтар. Кини Найахыга эһэлээх эбэтигэр сылдьар. Эдэр ыаллар иитиллбит дьиз кэргэннэрэ элбэх үтүө үгэстэрдээхтэр, олортон биһиги ордук биригэ сэнээрэ иһиттибит. Зинаидалаах төрөпүттэрэ ыал буолбут күннэрин сылын ахсын Дьиз кэргэн күнүнэн биллэрэн, ахсынны 26 күнүгэр бырааһынныктаабы остоулу тардан бэлэтииллэр эбит. Кинилэр эмиэ бу үтүө үгэһи бэйэлэрин дьиз кэргэннэригэр олохтообуттар. Эдэр ыал Дьокуускайтан чугас улуска олохсуйуохтарын бағараллар. Инникитин 3 оҕолонор былааннаахтар. Кинилэр 2 сыл биригэ олорон, нэмнэрин билсэн, саҕа ыалларга бэйэлэрин оупуттарыттан сүбэлэрин тириэрдэллэр. Ол курдук: «Бастатан туран, кэргэнниилэр бэйэ-бэйэлэрин өйдөһөүхтээхтэр. Иккиһинэн, мөккүһөр түгэнгэ биригэ кини бастагы хардыһыны (туран биэриини) оноруохтаах. Үсүһүнөн, харчыны сатаан тутта үөрэниэххэ наада (экономикаларын сатыахтаахтар)». Эдэр дьонно бағалара: «Үчүгэйдик кыһаллан үөрэннинэр, тапталларын булан ыал буолууннар. Ыал буолар-туран куттаммыннар, бу – биһиги ытык иэспит».

Красильниковтар. Бу ыаллар 2012 сыл алтынны 18 күнүгэр Чурапчыга саахсаламмыттар. Евгения Кэбээйи Сийтэтүттэн сылдьар. Түөрт биригэ төрөпүттэртэн иккис оҕо. Василий Чурапчы кииниттэн сылдьар. Иккиэлэр, эдийиһинэн Вероникалыын устудьуоннар. Эдэр ыал Радомир уонна Коля диэн икки

үчүгэйдик уоллаахтар. Хос аренда-лаан олоролор. Биһиги тийиһиби-тигэр төрдүн палисадника иллээх бағайтык дьаарбайа сылдьаллара. Эдэр дьон оҕолоро улаатыылар кыыстанар былааннаахтар. Чурапчыга олохсуйар санаалаахтар. Ыал буолуу үчүгэйтэн атыны аҕалат дэһэллэр. Ханньк бағарар эдэр ыалга курдук, кыһырысы баар буолар, ону дингэппэккэ, дарбаппакка тохто-торго дьулуһаллар эбит. Ыал буоларга быһаарымыт эдэр дьонно тугу бағаралларын ыйыттыбыт. Евгения: «Олоҕу олоруу – оҕо оонньууга буолбатах. Күннээҕинэн олобокко, инникилэрин санаан, эдэр дьон бэйэ-бэйэлэрин харыстаһан сыһыаннаһалара ордук. Кэргэнниилэр өйдөһөн, бэрт былды аспакка олодохторуна, төгүрүччү сүүйүүлээх буоларын өйдөһөххө наада дии саныбын». Василий: «Ыал буолар дьонно оҕолорун тустарыгар кыһаллаһахтаахтар. Бастатан туран, дьолу, доруобуйаны, баайы-дуолу бағарыбын».

Ивановтар. Сайыына Сунтаар уллуһун кииниттэн сылдьар. Биригэ төрөөбүт бэйэлэр. Кини соҕотох кыыс, кини иннинэ уонна кини кэнниттэн иккили уолаттар бааллар. Евгений Ньурба Мархатыттан сылдьар. Биригэ төрөөбүт төрдүөлэр, кини саамай кыралара. Ивановтар 2013 сыл сэттинны 25 күнүгэр Намга саахсаламмыттар. Икки эбэлэрин аатын холбоон, бэрт ис кирибэх аатынан сүрэхтэммит 3 ыйдаах Алира диэн кыыстаахтар. Билигин оҕолорунуун хос куортамнаан олоролор. Маладьыастар, бэйэлэрин оҕолорун ким-миехэ да сэлээннэбэккэ бэйэлэрэ көрөллөр. Манньк хорсун эдэр ыалы кини эрэ хайҕыан сөп. Саамай ыарахана диэн – атын улусу, туора дьон, аймах-билэ диэн суох. «Кытаанахтан чағыйбаттар, тонтон толлубаттар» диэн маны этэн эрдэхтэр. Бу ыал күүстээх санаалара энчирээбэтин, тапталлара сойботун! Дьылҕа Хаан кинилэргэ дьолу-соргуну тосхойу-

охтун. Дом!

Петровтар. Елизавета Уус-Алдан Арыылаабыттан сылдьар. Биригэ төрөөбүттэр үһүөлэр, бары кыргыттар, кини – иккис оҕо. Марат – черчение учуутала, Местникова Селена Михайловна уола. Биригэ төрөөбүт иккиэлэр. Эдэр ыал үһүс сылын биригэ олоролор. 2013 сыл алтынны 22 күнүгэр төрөөбүт Радомир диэн уоллаахтар. Хас ый ахсын уолларын төрөөбүт күнүн бэлэтииллэр, үөрэллэр-көтөллөр. Саамай сөбүлүүр бүлүүдэлэрэ «Ленива жена» диэн салаат. Иллэн кэмнэригэр тэлэбиисери көрөллөр. Устудьуоннарга баға санаалара: «Оҕо диэн бу олоххо саамай туттаах киһи. Таптаан, таптааллаахтыгыгар эрэллээх буолун».

Захаровтар. Дьокуускай куоракка бу дьыл олунньу 20 күнүгэр саахсаламмыттар. Саргылаана Амма Бөтүнүттэн сылдьар. Биригэ төрөөбүт төрдүөлэр, кини иккис оҕо. Айаал Сунтаар Хототуттан сылдьар. Биэс оҕолоох ыалга иккис оҕонор төрөөбүт. Эдэр ыал Сунтаарга олохсуйуохтарын бағараллар, инникитин 4 оҕолонор былааннаахтар. Маладьыастар! Эдэр дьон бу курдук төрөөбүт нуруоптут ахсаан өттүнэн

элбиригэр санааларын урууларга хайҕаныан эрэ сөп.

Захаровтар маны таһынан, бэйэлэрин дьиз кэргэннэрин үтүө үгэстэрин ылынар былааннаахтар. Ол курдук, төрөөбүт күннэри, бырааһынныктыгар, дьизэн тахсан сир аһын хомуйууну, от-мас, оҕуруот үлэлэригэр төрөпүттээх буолууну утумун быспакка сайыннары о.д.а. Саргылааналаах Айаал эдэр устудьуоннарга дьолу-соргуну, ыраас тапталы бағараллар.

Аргуновтар. Бу дьыл муус устар 4 күнүгэр саахсаламмыттар. Василий Модуттан сылдьар, үс оҕолоох ыал кыра оҕото. Марина Ленскэй улусу Бэчэнчэтиттэн сылдьар, түөрт оҕолоох ыал иккис оҕото. Эдэр ыал Намга олохсуйар былааннаахтар, 2-3 оҕолонор бағалаахтар. Василий

ыал буолуу туһунан манньк санаатын үлэһиннэ: «Ыал буоллаахха, эппиэтинэс үрдүүр эбит, кини үчүгэйтэ тардыһыга күүһүрэр». Эдэр ыал устудьуоннарга баға санаалара: «Доруобуй буоллуннар, үчүгэйдик үөрэннинэр. Наар үөрө-көтө сырыттыннар, көрөү тардыһылар күүһүрдүн. Дьолу-соргуну!».

Пономаревтар. Виктория I Хомуस्ताахтан сылдьар. Биригэ төрөөбүт иккиэлэр, 5 саастаах балыстаах. Григорий Мэнгэ-Хангалас Төхтүрүттэн сылдьар. Биригэ төрөөбүт эмиэ иккиэлэр, быраата 2 кылааска үөрэнэр. Адыс, соторугаабыта ыал буолбуттар, муус устар 28 күнүгэр. Эдэр ыалы эрдэлээн кэбиһиһин уонна уһун дьоллоох олоҕу, күүстээх тапталы, кэхтибэт кэскили бағарыабын.

Пономаревтар Аллараа Бэстээххэ олохсуйуохтарын бағараллар. Устудьуоннарга баға санаалара: «Көтүспэккэ, үчүгэйдик үөрэниң. Уолаттар, утумнаахтык спордуна дьарыктаның, чөл олоҕу тутуһун».

Дьэ, бу курдук, эдэр ыаллар бэйэлэрин санааларын үлэһиниллэр. Бағара хаалабыт кинилэргэ или-эйэни, өйдөһүүнү-өйөһүүнү, баай-талым олоҕу. Айыһыт Хотун үтүө хараһынан көрөн, кэскиллэрэ кэтирээтин, удыурдарга ууһаатын. Алгыс баһа сыаланнын. Дом!

Прасковья БАЙАНАЕВА, Мария ГОГОЛЕВА, «Даадар кыымнара» истинэнэ хаһыатын эрдээктэрдэрэ, Намнаабы педколледж

Понедельник, 2 июня

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10, 04.30 Контрольная закупка
09.45 Жизнь здорово! 12+

Вторник, 3 июня

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10, 04.10 Контрольная закупка
09.45 Жизнь здорово! 12+

00.00 Ночные новости
00.10 Война в Корею 12+

Среда, 4 июня

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10, 04.00 Контрольная закупка
09.45 Жизнь здорово! 12+

Четверг, 5 июня

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10, 04.10 Контрольная закупка
09.45 Жизнь здорово! 12+

00.00 Ночные новости
00.10 На ночь глядя 16+

Пятница, 6 июня

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10, 05.15 Контрольная закупка
09.45 Жизнь здорово! 12+

Суббота, 7 июня

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Метель»
08.00 Играй, гармонь любимая!

00.00 Ночные новости
00.10 На ночь глядя 16+

Понедельник, 2 июня

10.10 Х/ф «Обратный отсчет» 16+
13.00 Живое время. Панорама дня
14.45, 07.55 24 кадра 16+

Воскресенье, 8 июня

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Свадьба с приданым»
08.10 Служу Отчизне!

РОССИЯ 2

00.55 Баскетбол. Единая лига ВТБ. Прямая трансляция
02.45 Х/ф «Путь» 16+

Вторник, 3 июня

10.45, 10.15 Рейтинг Баженова 16+
11.25 Т/с «Отдел С.С.С.Р.» 16+

00.55 Баскетбол. Единая лига ВТБ. Прямая трансляция
02.45 Х/ф «Путь» 16+

Среда, 4 июня

10.40 Рейтинг Баженова 16+
11.25 Т/с «Отдел С.С.С.Р.» 16+

Четверг, 5 июня

10.55 Самые опасные животные
11.25 Т/с «Отдел С.С.С.Р.» 16+

07.00, 09.25, 10.25, 07.30, 09.55 Рейтинг Баженова 16+

Пятница, 6 июня

10.55, 14.45, 22.05, 23.05, 15.15, 22.35 Рейтинг Баженова 16+

Суббота, 7 июня

11.00, 11.25, 10.15 Моя планета
11.55 Волейбол. Мировая лига. США - Россия.

02.55 ФОРМУЛА-1. Гран-при Канады. Квалификация. Прямая трансляция
04.05 Большой футбол
04.40 Футбол. Товарищеский матч.

Воскресенье, 8 июня

11.00, 09.10, 09.35, 10.05, 10.35 Моя планета
11.55 Волейбол. Мировая лига. США - Россия.

РОССИЯ 1

Понедельник, 2 июня

05.00 Утро России
09.00 Тайна горы мертвецов. Перевал Дятлова 16+

Вторник, 3 июня

05.00 Утро России
09.00 Тайна горы мертвецов. Перевал Дятлова 16+

Среда, 4 июня

05.00 Утро России
09.00 Русская муза французского сопрано

Четверг, 5 июня

05.00 Утро России
09.00 Летчик для Молотова.

11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва
11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть

Пятница, 6 июня

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане
09.10 Натурщица для геня 12+

Суббота, 7 июня

04.35 Х/ф «Дело «пестрых»
06.35 Сельское утро
07.05 Диалог

НВК САХА

2 ИЮНЯ, понедельник

06:00 «Хайдах олорубут, тыа дьоно?» 6+
07:00 «Сага кун-Новый день» 6+

3 ИЮНЯ, вторник

6:00 «Геван» 6+
06:30 «Арктика сылыгар» («Розовая чайка») ТВ 6+

6:45 «Беседы о вечном» 6+

4 ИЮНЯ, среда

06:00 «Геван» 6+
06:30 «Арктика сылыгар» («Розовая чайка») ТВ 6+

10:15 «Байанай» 12+

5 ИЮНЯ, четверг

6:00 «Хохуун» («Хангалас») ТВ 6+
6:30 «Заповедные места Якутии» 6+

11:50 «Хомо5ой хоһоон хонуутугар» 0+

6 ИЮНЯ, пятница

6:00 «Золотой фонд ТВ» 6+
7:00 «Сага кун-Новый день» 6+

информационная программа 12+

7 ИЮНЯ, суббота

07:00 «Хайдах олорубут, тыа дьоно?» («Панорама») ТВ 6+

18:00 «Истинг илдьит» 0+

8 ИЮНЯ, воскресенье

07:00 «Чэгийэн-ЭКО» 6+
07:30 «Министерство охраны природы-20 лет» 6+

УЛУУСКА УРБААННЫТ КҮНЭ БЭЛИЭТЭННЭ

Ям ыйын 23 күнүгэр улус предпринимателлэрэ Нам селотун пааркатыгар үөрүүлэх быһыыга-майгыга Россия урбанньыттарын күнүн бэлиэтэтилэр. Бу тэрээһини Координационнай Сэбиэт председателин солбуйааччы О.Н. Протопопова уонна саҥа тэриллэ сылдьар Фонд поддержки предпринимательства директора М.С. Тарабукина илээн-сағалаан ытытылар.

Мустубут предпринимателлэр аан маннай VI спортивной ооньуулары көрсө паарка территориятын бүтүннүүтүн субуотуньук бэрээдэгинэн ыраастаатылар.

Аҕа баһылык Александр Атласов эвэрдэ тылы эпиттин кэннэ, Ил Түмэн народнай депутата Алина Винокурова икки бастын үлэлээх предпринимателгэ (Кутуков Р.А. «Энсиэли-такси» ИП директора, Эверстова Е.И., Партизан хлебопекарнятын директора) Предпринимательство уонна экономической сайдыы комитетын грамотатын туттарда. «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыга А.Г. Новгородов эмиз эвэрдэ тылын эттэ, субуотуньук үлэтин биһирээн туран, махталын биллэрдэ уонна бастын көстүүлэх «Север» маҕаһын хаһаайкатыгар Саргылана Дьячковаһа диплом туттарда.

Бу күн Дьокуускайтан ААО

«Центр кластерного развития РС(Я)» салалтата биһиэхэ ыалдьыттаата. Директор Степанов Николай Вячеславович улуус баһылыгын кытта туризм сайдыытыгар биһиргэ үлэлиир туһунан сөбүлэнг түһэристилэр.

Салгыы предпринимателлэргэ Анатолий Горохов уонна саҥа тахсан эрэр сулус Ванс Иванов эвэрдэ кэнсиэрдэрин бэлэхтэтилэр. Онтон салгыы предпринимателлэр инники былааннарын көпсөтилэр.

Сарсыныгар Аммосов болуоссатыгар быһстапка-дьяарбаҥка предпринимателлэрэ эмиз кытгыны ыллылар. Ол курдук, производственниктар,

өнгө онорооччулар бэйэлэрин бородоуксуйаларын, онгоһуктарын көрдөрдүлэр, атыылаатылар, сакаас хомуйдулар. Номинацияларынан бастын үлэлээх предпринимателлэр дипломунаан наҕараадаланнылар.

Ол курдук, «Изделия народных и художественных промыслов» диэн номинацияҕа 1-кы м. ИП Уваров Ньургустан Николаевич (Ленскэй нэһ.), 2-ис м. ИП Попова Александра Саввична (Ленскэй нэһ.) ыллылар. «Хлеб и хлебобулочные изделия» номинацияҕа 1-кы м. – ИП Протопопова Вера Васильевна (мини-пекарня «Пышка», Модут), 2-ис – ИП Аладов Иван

Анатольевич (Партизан) буолдулар. «Кондитерские изделия» номинация хаһаайыннара: 1-кы м. – ПО «Байдам» (сал. Сивцева Ксения Эдуардовна), 2-ис м. – Кондитерский цех ГБПО РС(Я) «Намский техникум», Граф Бизэргэ (сал. Сергеева Галина Викторовна), «Непродовольственные товары» номинация хаһаайката Эверстова Елена Ивановна (изготовление мебели, Партизан), «Услуги для населения» – Кутова Екатерина Реворьевна (ритуальные услуги, Ленскэй нэһ.)

Предпринимателлэр Ооньуулары өйүүү Фондаҕа көмөлөһөллөрүн биллэрдилэр, коллективтар, биірдиілээн

дьон харчы хомуйа сылдьаллар. «Энсиэли-такси» ИП харчынан көмө онорбутун таһынан, бир делегацияны босхо таһар бачымын биллэрдэ. Намнаағы типография 20 тыһыынчалаах өнгөнү онорон бэлэхтиир этиилээх (салайааччы Егорова З.М.). «Кэрэ» ателье хаһаайката Александра Попова 150 тыһыынча суумалаах материалнай көмөнү (сахалыы оһуордаах, символикалаах остуол сабыыта, штора) онорорго бөлөм биллэрдэ. Манна даҕатан эттэххэ, Александра Саввична эмиз Николай Шишигин курдук (300 тыһ. солк. көмөлөспүтэ) Арбытан төрүттээх. Бу кыра нэһиликтэн үүнэн-сайдан тахсыбыт предпринимателлэр активнайдарын, олоххо сағалыы, прогрессивнай көрүүлэхтэрин, патриотической санаалахтарын көрөн көбиһин.

Күндү улуус предпринимателлэрэ, дьобус бизнес салайааччылара, инникитин маньнык кизг хабааннаах тэрээһиннэргэ көхтөөхтүк кыттын, бэйэбитин көрдөрү, сайдыыга дьулуһун. Буолаары турар Ооньууларга үбүнэн-харчынан эрэ буолбакка, өнгөнө, үлэнэн даҕаны өйбүлүтүрэх буоларгытыгар ынҕырабыт.

Координационнай Сэбиэт пресс-сулууспата

ИНФОРМАЦИЯ ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ

Администрация ГБУ РС(Я) «Намская ЦРБ» информирует, что с 2014 г. внесены изменения в Правила приема ФГАОУ ВПО «Северо-Восточный федеральный университет им. М.К. Аммосова на 2014-2015 уч. год.

Согласно информационного письма ФГАОУ ВПО СВФУ от 05.05.14 г. №66-202/15, направленного в Министерство здравоохранения РС(Я) абитуриенты, поступающие на определенные направления подготовки (специальности), в обязательном порядке должны пройти медицинское обследование согласно приложения №1.

Медицинская справка признается действительной, если она получена не ранее года до дня завершения приема документов и вступительных испытаний и заверена подписью главного врача и печатью медицинского учреждения.

Дополнительно информируем, что в случае отсутствия медицинской справки СВФУ организует при клинике МИ СВФУ возможность прохождения поступающим медицинского осмотра полностью или в недостающей части в порядке, установленном приказом СВФУ на момент начала приема документов.

Приложение 1

Перечень специальностей и направлений подготовки, при приеме на обучение по которым поступающие проходят обязательные предварительные медицинские осмотры (обследование) в порядке, установленном приказом Министерства здравоохранения и социального развития Российской Федерации от 12 апреля 2011 г. №302н.

Наименование работ и профессий	Участие врачей специалистов	Лабораторные и функциональные исследования	Дополнительные медицинские противопоказания
Профессиональное обучение (по отраслям) Педагогическое образование Педагогическое образование (с двумя профилями) Педагогика и психология девиантного поведения Психолого-педагогическое образование Специальное (дефектологическое образование)	Профпатолог Терапевт Психиатр Нарколог Дерматовенеролог Оториноларинголог Стоматолог	Рентгенография грудной клетки Исследование крови на сифилис Мазка на гонорею Исследование на гельминтозы Исследования на носительство возбудителей кишечных инфекций и серологическое обследование на брюшной тиф	Заболевания и бактерионосительство: 1) брюшной тиф, паратифы, сальмонеллез, дизентерия; 2) гельминтозы; 3) сифилис в заразном периоде; 4) лепра; 5) педикулез; 6) заразные кожные заболевания; чесотка, трихофития, микроспория, парша, актиномикоз с изъязвлениями или свищами на открытых частях тела; 7) заразные и деструктивные формы туберкулеза легких, внелегочный туберкулез с наличием свищей, бактериурии, туберкулезной волчанки лица и рук; 8) гонорея (все формы) на срок проведения лечения антибиотиками и получения отрицательных результатов первого контроля; 9) инфекции кожи и подкожной клетчатки – только для акушерских и хирургических стационаров, отделений патологии новорожденных, недоношенных, а также занятых изготовлением и реализацией пищевых продуктов; 10) оспа.
Сестринское дело Лечебное дело Педиатрия Медико-профилактическое дело Фармация Стоматология	Профпатолог Терапевт Психиатр Нарколог Дерматовенеролог Оториноларинголог Стоматолог	Рентгенография грудной клетки Исследование крови на сифилис Мазки на гонорею Исследование на гельминтозы Исследование на носительство возбудителей кишечных инфекций и серологическое обследование на брюшной тиф Мазок из зева и носа на наличие патогенного стафилококка	Заболевания бактерионосительство; 1) брюшной тиф, паратифы, сальмонеллез, дизентерия; 2) гельминтозы; 3) сифилис в заразном периоде; 4) лепра; 5) заразные кожные заболевания: чесотка, трихофития, микроспория, парша, актиномикоз с изъязвлениями или свищами на открытых частях тела; 6) заразные и деструктивные формы туберкулеза легких, внелегочный туберкулез с наличием свищей, бактериурии, туберкулезной волчанки лица и рук; 7) гонорея (все формы) на срок проведения лечения антибиотиками и получения отрицательных результатов первого контроля; 8) инфекции кожи и подкожной клетчатки – только для акушерских и хирургических стационаров, отделений патологии новорожденных, недоношенных, а также занятых изготовлением и реализацией пищевых продуктов; 9) оспа.
Наземные транспортно-технологические комплексы Эксплуатация транспортно-технологических машин и комплексов	Профпатолог Терапевт Психиатр Нарколог Невролог Офтальмолог Дерматовенеролог Оториноларинголог Хирург	Рост, вес, определение группы крови и резус-фактор (при прохождении предварительного медицинского осмотра) Аудиометрия Исследование вестибулярного анализатора Острота зрения Светоощущение Определение полей зрения Биомикроскопия Сред глаза Офтальмоскопия Глазного дна	1) Острота зрения с коррекцией ниже 0,6 на лучшем глазу, ниже 0,2 – на худшем Допустимая коррекция при близорукости дальнозоркости 8,0D, в том числе контактными линзами, астигматизме 3,0В (сумма сферы и цилиндров не должна превышать 8,0В). Разница в силе линз двух глаз не должна превышать 3,0В. 2) Отсутствие зрения на одном глазу при остроте зрения ниже 8,0 (без коррекции) на другом 3) Центральная скотома абсолютная или относительная (при скотоме и наличии изменений зрительной функции не ниже значений, указанных в п. 1 настоящей графы подпункта – допуск без ограничений). 4) Состояние после рефракционных операций на роговой оболочке (кератотомия, кератомилез, кератокоагуляция, рефракционная кератопластика). Допускаются к вождению лица через 3 месяца после операции при остроте зрения с коррекцией не ниже 0,6 на лучшем глазу, не ниже 0,2 – на худшем. 5) Допустимая коррекция при близорукости и дальнозоркости 8,0В, в том числе контактными линзами, астигматизме – 3,0В (сумма сферы и цилиндра не должна превышать 8,0В). Разница силы линз двух глаз не должна превышать 3,0В, при отсутствии осложнений и исходной (до операции) рефракции – от 8,0 до – 8,0В. 6) Искусственный хрусталик, хотя бы на одном глазу. Допустимая коррекция при близорукости и дальнозоркости 8,0В, в том числе контактными линзами, астигматизме – 3,0В (сумма сферы и цилиндра не должна превышать 8,0В). Разница силы двух глаз не должна превышать 3,0В, нормальное поле зрения и отсутствие осложнений в течение полугодия после операции. 7) Хронические заболевания оболочек глаза, сопровождающиеся значительным нарушением функции зрения, стойкие изменения век, в оболочек, парезы мышц век, препятствующие зрению или ограничивающие движение глазного яблока (после оперативного лечения с положительным результатом допуск осуществляется индивидуально). 8) Хроническое, не поддающееся Консервативному лечению воспаление слезного мешка, а также упорное, не поддающееся слезотечение. 9) Паралитическое косоглазие и другие нарушения содружественного движения глаз. 10) Стойкая диплопия вследствие Косоглазия любой этиологии. 11) Спонтанный нистагм при отклонении зрачком на 70° от среднего положения. 12) Ограничение поля зрения более чем на 20° в любом из меридианов. 13) Нарушение светоощущения. 14) Заболевания сетчатки и зрительного нерва (пигментный ретинит, атрофия зрительного нерва, отслойка сетчатки и др.). 15) Глаукома. 16) Отсутствие одной верхней или нижней конечности, кисти или стопы, а также деформация кисти или стопы, значительно затрудняющая их движение. В порядке исключения могут допускаться лица одной ампутированной голени, если ампутированная культя не менее 1/3 голени и подвижность в коленном суставе ампутированной конечности полностью сохранена. 17) Отсутствие пальцев или фаланг, а также неподвижность в межфаланговых суставах. Отсутствие двух фаланг большого пальца на правой или левой руке.
Теплоэнергетика и теплотехника Электроэнергетика и электротехника Ядерная физика и технологии	Профпатолог Терапевт Психиатр Нарколог Офтальмолог Оториноларинголог Невролог	Острота зрения Поля зрения Исследование вестибулярного анализатора Аудиометрия	1) Стойкое понижение слуха (3 и более месяца) любой этиологии, одно- и двустороннее (острота слуха: шепотная речь не менее 3 м) (кроме работ по ремонту и эксплуатации ЭВМ). 2) Острота зрения с коррекцией ниже 0,5 на одном глазу и ниже 0,2 – на другом 3) Стойкое слезотечение, не поддающееся лечению. 4) Ограничение поля зрения более чем на 20° по любому из меридианов. 5) Нарушение функции вестибулярного анализатора любой этиологии. 6) Беременность и период лактации.
Горное дело Прикладная геология	Профпатолог Терапевт Психиатр Нарколог Невролог Офтальмолог Хирург Оториноларинголог Стоматолог Дерматовенеролог	Острота зрения Спирометрия Исследование вестибулярного анализатора Аудиометрия ФГДС АЛТ АСТ Билирубин УЗИ брюшной полости	1) Грыжи с наклоном к ущемлению, выпадение прямой. 2) Стойкое понижение слуха (3 и более месяца) любой этиологии, одно- и двустороннее (острота слуха: шепотная речь не менее 3 м). 3) Нарушение функции вестибулярного анализатора любой этиологии. 4) Заболевания любой этиологии, вызывающие нарушение функции вестибулярного аппарата, синдромы головокружения, нистагм (болезнь Меньера, лабиринтиты, вестибулярные кризы любой этиологии и др.). 5) Хронические заболевания периферической нервной системы с обострениями 3 и более раза за календарный год. Острота зрения с коррекцией ниже 0,5 на одном глазу и ниже 0,2 – на другом. Острота зрения с коррекцией ниже 0,5 на одном глазу и ниже 0,2 – на другом. Стойкое слезотечение, не поддающееся лечению. 8) Рецидивирующая язвенная болезнь желудка и 12-перстной кишки с обострениями 2 раза и более за календарный год. 9) Хронические заболевания гепатобилиарной системы с обострениями 2 раза и более за календарный год. 10) Бронхиальная астма. 11) Хронические воспалительные и дисгормональные заболевания матки и придатков с частотой обострения 3 раза и более за календарный год. 12) Хронические болезни почек и мочевыводящих путей. 13) Болезни полости рта, зубов и челюстей (хронический гингивит, стоматит, пародонтит) отсутствие зубов, множественный кариес. 14) Хронические рецидивирующие заболевания кожи с частотой обострения 4 раза и более за календарный год.

РАСПОРЯЖЕНИЕ
29.05.2014 №1061-р
Об обеспечении безопасности людей на водных объектах на территории МО «Намский улус» в летний период 2014 года

На основании постановления Правительства Республики Саха (Якутия) от 29 июня 2007 г. №276 «Об утверждении Правил охраны жизни людей на водных объектах на территории Республики Саха (Якутия)», в целях обеспечения безопасности жизнедеятельности населения и отдыха людей на водных объектах в летний период 2014 г., распоряжаюсь:

1. Объявить с 1 июня 2014 г. по 1 июля 2014 г. на территории МО «Намский улус» месячник безопасности на водных объектах.

1. Главам муниципальных образований поселений, МКУ Управления образования МО «Намский улус РС(Я)» (Протопопов О.Н.), руководителям детских учреждений:

1.1. провести заседания комиссий по выработке мероприятий обеспечения безопасности людей на водных объектах в период купального сезона и в период проведения месячника безопасности на водных объектах;

1.2. повысить эффективность совместной работы с подразделением ФКУ «Центр ГИМС МЧС России по РС(Я)» в Намском улусе (Мохначевский В.Н.) по обеспечению безопасности в детских оздоровительных учреждениях и туристических лагерях, принятию мер по недопущению гибели детей, увеличению количества мест организованного отдыха людей на воде;

1.3. провести работу по выявлению незарегистрированных мест массового отдыха населения на водоемах, принять меры по обустройству и открытию безопасных мест купания и отдыха на водоемах, обращая особое внимание на оборудование мест отдыха людей на воде;

1.4. выставить аншлаги с информацией о запрете купания в выявленных опасных местах;

1.5. создать специализированные мобильные подразделения водных спасателей в целях организации безопасного купания, особенно в выходные, праздничные дни, в необорудованных местах массового отдыха населения;

1.6. организовать и провести инструктажи по обеспечению безопасности детей на водных объектах с лицами, задействованными в организации и проведении летнего отдыха детей с привлечением государственных инспекторов по маломерным судам;

1.7. организовать перед началом каждой смены проведения занятий с детьми по обучению безопасного поведения на воде;

1.8. рекомендовать совместно с подразделением ФКУ «Центр ГИМС МЧС России по РС(Я)» в Намском улусе (Мохначевский В.Н.) организовать работу в средствах массовой информации и местах массового пребывания людей по информированию населения о мерах безопасности на водных объектах среди детей и подростков;

1.9. в срок до 2 июля 2014 г. представить в отдел ГО и ЧС администрации МО «Намский улус» каб. 100 (Охлопков Т.Е.) информацию о принятых решениях.

2. По окончании купального сезона на заседаниях комиссий по чрезвычайным ситуациям подвести итоги работы в летний период 2014 года.

3. Контроль исполнения данного распоряжения возложить на управляющего делами администрации Степанова Н.Н.

Глава улуса А. Атласов

РАСПОРЯЖЕНИЕ
23.05.2014 №1022/1-р
О сроках открытия навигации для маломерных судов на территории МО «Намский улус» в 2014 году

В соответствии с постанов-

лением Правительства РС(Я) от 16 августа 2007 г. №353 «Об утверждении Правил пользования водными объектами для плавания на маломерных судах на территории Республики Саха (Якутия), и на основании приказа Министерства транспорта и дорожного хозяйства Республики Саха (Якутия) от 15 мая 2014 г. №13-129 «О сроках открытия навигации для маломерных судов на территории Республики Саха (Якутия)» в 2014 году, распоряжаюсь:

1. С 25 мая 2014 г. на территории МО «Намский улус» открыть навигацию для маломерных судов, принадлежащих физическим и юридическим лицам.

2. Рекомендовать ФКУ «Центр ГИМС МЧС России по РС(Я)» в Намском улусе (Мохначевский В.Н.):

– провести работы по информированию населения о мерах безопасности на водных объектах;

– контроль на водных объектах маломерных судов на территории МО «Намский улус».

3. КХ «Маяк» (Ширяев Н.П.) подготовить лодочную станцию в с. Графский Берег.

4. Судовладельцам паромов обеспечить причалы для перевозки пассажиров и грузов по маршруту с. Графский Берег-с. 2 Хомустах, с. Маймага-с. Кобякон.

5. Опубликовать настоящее распоряжение в средствах массовой информации.

6. Контроль исполнения данного распоряжения возложить на управляющего делами администрации Степанова Н.Н.

Глава улуса А. Атласов

РАСПОРЯЖЕНИЕ
23.05.2014 №1022/2-р
Об открытии лодочной станции в с. Графский Берег

В соответствии с постановлением Правительства РС(Я) от 16 августа 2007 г. №353 «Об утверждении Правил пользования водными объектами для плавания на маломерных судах на территории Республики Саха (Якутия), и на основании приказа Министерства транспорта и дорожного хозяйства Республики Саха (Якутия) от 15 мая 2014 г. №13-129 «О сроках открытия навигации для маломерных судов на территории Республики Саха (Якутия)» в 2014 году, распоряжаюсь:

1. Главе крестьянского хозяйства «Маяк» (Ширяев Н.П.), открыть лодочную станцию в с. Графский Берег с 25 мая 2014 г. и согласовать с главой МО «Хатын-Арынский наслег».

2. Опубликовать настоящее распоряжение в средствах массовой информации.

3. Контроль исполнения данного распоряжения возложить на управляющего делами администрации Степанова Н.Н.

Глава улуса А. Атласов

РЕШЕНИЕ №7
от 26 мая 2014 г.

Об исполнении бюджета муниципального образования «Хамагаттинский наслег» за 2013 г.

В соответствии со статьей 48 Устава муниципального образования «Хамагаттинский наслег» и Бюджетным кодексом РФ, Наследный Совет депутатов муниципального образования «Хамагаттинский наслег»

РЕШИЛ:

1. Принять к сведению отчет об исполнении бюджета муниципального образования «Хамагаттинский наслег» за 2013 года по доходам в сумме 25 321 742,96 руб. по расходам в сумме 24 984 358,55 руб., с превышением расходов над доходом (дефицит бюджета) в сумме 337 384,41 руб., с показателями:

– по доходам бюджета муниципального образования «Хамагаттинский наслег» за 2013 г. согласно приложению 1;

– по функциональной классификации расходов согласно приложению 2;

– по ведомственной классификации расходов согласно при-

ложению 3;

– по объему межбюджетных трансфертов, получаемых из других бюджетов бюджетной системы Российской Федерации в бюджет муниципального образования «Хамагаттинский наслег» согласно приложению 4;

– по расходам, связанным с передачей осуществления части полномочий муниципального образования органу управления муниципального района «Намский улус» согласно приложению 5;

– по объему средств, направляемых на финансирование муниципальных целевых программ по разделам, подразделам, целевым статьям и видам расходов классификации расходов бюджетов муниципального образования «Хамагаттинский наслег» на 2013 года согласно приложению 6.

2. Настоящее решение подлежит опубликованию на улусной газете «Энгиэли».

3. Настоящее решение вступает в силу со дня его официального опубликования.

Председатель Наследного Совета Муниципального образования «Хамагаттинский наслег» Республики Саха (Якутия), Глава муниципального образования «Хамагаттинский наслег» Республики Саха (Якутия) Максимов И.Н.

От 28 мая 2014 года
ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии п. 3 ст. 30.1 Земельного кодекса Российской Федерации, сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресу:

* Ленский наслег, с. Намцы, ул. Пушкина, За, площадью 1500,00 кв.м, под ЛПХ (приусадебный участок);

* Ленский наслег, с. Намцы, ул. Мымах, 41, площадью 1500,00 кв.м, под ЛПХ (приусадебный участок);

В соответствии со ст. 10 Федерального закона от 24.07.2002 г. №101-ФЗ «Об обороте земель сельскохозяйственного назначения», сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресным ориентирам:

* Хамагаттинский наслег, ур. Долохоно, площадью 15631,00 кв.м, под пашню;

* Едейский наслег, ур. Улахан-Ары, площадью 260000,00 кв.м, под сенокосное угодье;

* Едейский наслег, ур. Кюргенях, площадью 90000,00 кв.м, под сенокосное угодье;

* Едейский наслег, лет. Мохсоголлох, площадью 660,00 кв.м, под коровник;

* Едейский наслег, лет. Мохсоголлох, площадью 3500,00 кв.м, для ведения сабильного хозяйства (летняя усадьба);

В соответствии Земельным кодексом Российской Федерации сообщаем о предоставлении земельного участка в аренду, по адресу:

* Тюбинский наслег, с. Булус, ул. Охлопкова, д. 2/2, площадью 225,00 кв.м, под обслуживание автотранспорта.

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

Директор Колодезников Р.К.

Сведения об исполнении бюджета, о численности муниципальных выборных должностях, муниципальных служащих и работников муниципальных учреждений МО «Хамагаттинский наслег»

За 2013 год исполнение бюджета МО «Хамагаттинский наслег» составило: по доходам в сумме 25 321 742,96 руб., что составляет 100,26% от уточненного годового плана по доходам, по расходам в сумме 24 984 358,55 руб., на 01 января 2014 г. дефицит бюджета 337 384,41 руб., численность муниципальных служащих администрации МО «Хамагаттинский наслег» составляет 6 человек, затраты на денежное содержание - муниципальных служащих 4 313 127,87

УЧУРЭХ ТЫТТАР

Күндү бииргэ үлэлэбит коллегабытын **СВЕТЛАНА ЕГОРОВНА СОЛОВЬЕВНА** 60 сааскын туолбут үөрүүлээх үбүлүөйүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт күндү киһибитигэр чэгийн-чэбдик доруобуйаны, үгүс элбэх үөрүүнү, күн сиригэр баар бары үтүнү, дьолу-саргыны. Эйигин кытта мэлдьи сырдык санаа, дьаныар, дьол эрэ аргыстастын, тулалыыр дьонун тапталыгар угуттанан уһундук, дьоллоохтук олох.

Эвэрдэни кытта Үөдэй «Чуораанчык» оҥо саадын профкома, коллектива

Күн күбэй ийэбитин, эйэвэс эбээбитин, хос эбээбитин **ВЕРА ГАВРИЛЬЕВНА ПАВЛОВНА** күн сирин көрбүт алгыстаах күнгүнэн, өрөгөйдөөх үбүлүөйүнэн – 75 хааргар үктэммикинэн – истинник эвэрдэлибит!

Үтүө-мааны киһибит, Эн олоххо, үлэвэ-үөрэххэ дьулуургунаан, күүстээх санаабынан, дьонго-сэргэвэ уйаҕас-сайаҕас, сылаас сыһыанчынан, кэрэ-сымнаҕас майгыгынан, ыллыктаах тылгынан биһиэхэ мэлдьи холобур, сүбө-ама, өйбүл-тирэх буолаҕын, Эйигинэн киэн туттабыт. Биһиги туспугар уураабат кыһамныы, тугунаан да кэмнэмэт ийэли иһирэх, эбэли эйэвэс сыһыанын иһин – биһигини иитэн, үөрэттэрэн, сиэннэргин бүөбөйдөһөн, олох киэн аартыгар эрэллээхтик үктэнэрбитигэр өйбүлүг-тапталыг иһин сүһүөхтээх бэйэбит сүгүрүйэн туран барҕа махтабытын этэбит. Күн-дьыл өксүөнүн биллэмэккэ, Айыһыгы арчытынан, Иэйиэхситин иэйиитинэн, сиэннэрин миннигэс мичээрдеринэн, дьүөгэлэрин, чугас дьонун тапталларынан, ытыктабылларынан арчыланан нус-хас олохтон, санаан сандаардын, үйгөн уһаатын. Аан дойду үтүөгэ-үйэлээвэ Эйиэхэ эрэ ананнын диэн алгыспытын аныбыт. Дом!

Эвэрдэни кытта сиэннэрин, хос сиэннэрин, кыргыттарын, кийиттэрин, күтүөттэрин

С глибоким уважением поздравляем с юбилейной датой нашего уважаемого ветерана профтехобразования **ГОГОЛЕВУ ГАЛИНУ ФИЛИППОВНУ!**

Только лучшего желаем,
И никогда не унывать.
К вам удачу направляем.
Вы по жизни веселитесь,
Жизнью наслаждаетесь.

С юбилеем вас поздравим,
Много радости направим.
Пусть все в жизни будет гладко,
И на душе, чтоб прямо сладко.
Счастья и благополучия Вам и Вашим близким!

Коллектив ГБОУ РС(Я) «Профессиональный лицей № 2»

руб. Численность работников муниципального бюджетного учреждения «ЦД «Тусулга» составляет 8 человек, затраты на денежное содержание – работников 2 748 311,74 руб.

Глава МО «Хамагаттинский наслег» И.Н. Максимов

СВЕДЕНИЯ об исполнении бюджета, сведения о численности муниципальных служащих и работников муниципальных учреждений МО «Хомустахский 1-й наслег» за 2013 г.

За 2013 г. исполнение бюджета МО «Хомустахский 1-й наслег»:

1. Доходы бюджета составляют 42 685,4 тыс. руб.
2. Расходы бюджета составляют 42 763,1 тыс. руб.
3. Дефицит бюджета составляет 77,7 тыс. руб.

Численность муниципальных служащих администрации МО «Хомустахский 1-й наслег» составляют 6 человек, фактические затраты на их денежное содержание – 4 058,51425 тыс. руб., численность работников муниципального бюджетного учреждения МБУ ЦД «Алгыс» составляет 12 человек, фактические затраты на их денежное содержание – 4 083,1 тыс. руб., численность работников муниципального автономного учреждения «АРТ МО «Хомустахский 1-й наслег» составляет 12 человек, фактические затраты на их денежное содержание – 1 787,3139 тыс. руб.

Глава МО «Хомустахский 1-й наслег» В.Г. Жирков

СВЕДЕНИЯ об исполнении бюджета, сведения о численности муниципальных служащих и работников муниципальных учреждений МО «Хомустахский 1-й наслег» за 1 квартал

За 1 квартал 2014 г. исполнение бюджета МО «Хомустахский 1-й наслег»:

1. Доходы бюджета составляют 8361,68485 тыс. руб.
2. Расходы бюджета состав-

ляют 7764,65522 тыс. руб.

Численность муниципальных служащих администрации МО «Хомустахский 1-й наслег» составляют 6 человек, фактические затраты на их денежное содержание – 1203,03419 тыс. руб., численность работников муниципального бюджетного учреждения МБУ ЦД «Алгыс» составляет 12 человек, фактические затраты на их денежное содержание – 1055,08025 тыс. руб., численность работников муниципального автономного учреждения «АРТ МО «Хомустахский 1-й наслег» составляет 12 человек, фактические затраты на их денежное содержание – 517,95699 тыс. руб.

Глава МО «Хомустахский 1-й наслег» В.Г. Жирков

Бааһынай хаһаайыстыба киэн сиргэ хортуоппуй, оҕуруот аһа олордун баҕалаахтарга (хаһаайыстыбаларга, оскуолаларга, тэрилтэлэргэ, коллективтарга, ыалларга уо.д.а.) уу ыстарар системалаах, күрүөлээх бааһына сириҥ арендаҕа биэрэр.

Сизэм хортуоппуй атыллыр.

Бааһына сириҥ оҕоһуугар, хортуоппуй, оҕуруот аһын олордугу ууну ыстарыга трактордарынан анал техникана-оборудованиан төлбүрдээх өнгөнү оҕорор.

«Кэскил» бааһынай хаһаайыстыба

Билсэр тел. 89243697837

В ГБОУ РС(Я) «Профессиональный лицей №2» требуются на работу:

1. Водитель категории «В»
 2. Тракторист
- Обращаться по тел.: 23-0-41, 89241701632**
Адрес: Намский улус, п. Графский Берег, ул. Советская, 20

ГБОУ РС(Я) «Профессиональный лицей №2» продает рассады.

Обращаться по тел.: 89243673051, 89142237279 п. Графский Берег, теплица
Режим работы: с 17.00 ч. до 21.00 ч.

Нам улунун Партизан нэһилиэгэр тэррилэр аһаҕас ат сүүрдүүтүн БАЛАҤЫАНҤАТА

Буолар сирэ: Бэс ыһын 10 күнэ, киэһэ 5 чаастан, Партизан нэһилиэгэ, ипподром.

800 м – Икки саастаах тыйдарга

1200 м – Үс саастаах тингэһэлэргэ

1600 м; 3200 м; 4800 м – Түөрттэриттэн үөһэ саастаахтарга

2400 м – («Сындьыс» кубога, сабылылаах) олохтоох саха аттарыгар

Кыттыан баҕалаахтарга сайаапканы бэс ыһын 9 күнүгэр диэри ылабыт.

Билсэр тел.: 89644278864, 25-7-08, 25-6-37

Партизан нэһилиэгин дьаһалтата, бааһынай хаһаайыстыбалара.

Программа атыгыланар – 150 солк.

Программаны сүүйүүлээх бириистэр оонньооллор, эйигини күүтөр хорчуопка, музыкальнай эҕэрдэлэр

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ УЛУУС ОЛОХТООХТОРО!

«Төрүт уу» тэрилтэ саҥа аадырыска көстө: Нам сэл., Чернышевская аат. уул. 6 №-рэ «Олонго» ТЦ (Народные промыслы). Аппааны бөһ. Лена уулусса 16-та.

Дьыаҕэ тиэрдии телефоннара: МГФ 873-73-11, МТС 300-70-11

Төрүт уу – Чэгиз турук – Үйэлээх олох

«Деньги. Легко и быстро»

Займы от 2000 до 15000 руб. всего по 2-м документам! 2% в день! В срок до 14 дней.

с. Намцы, ул. Ленина, 12/2, тел. 89142723633

Молодая семья снимет **частный дом или квартиру** в с. Намцы (желательно в центре) с июня м-ца на длительный срок. Своевременную оплату, чистоту и порядок гарантируем.

Тел. 89644193899, 8924368297 (можно ватсап)

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ НАМСКОГО РАЙОНА!

Для вас открылся офис микрозайма «Срочные наличные» займы от 1000 до 15000 только по двум документам и возможность выдачи займа под залог цифровой техникой. Спешите воспользоваться услугами до зарплаты по ул. Советская, 1, 2-й этаж, 2 каб. (ткани), конт. тел. 89627389128

АН «Золотая столица» **поможет бесплатно найти любую квартиру** в г. Якутске и г. Москва. Работаем с жилищными сертификатами и материнским капиталом. Бесплатные консультации по покупке жилья. Проводим ремонт любой сложности в короткие сроки.

Тел. 89142-740-734, 89142-714-749, 89248747505

Продаю участок Север-1, ул. Серошевского (место сухое, газ, свет рядом).

Косметический сеанс по записи (чистка, лифтинг, отбеливание лица). Консультация.

Обр. по тел. 89640772599, 89841057994

Продается 3-комн. квартира по ул. Аммосова, 80,6 кв.м. с мебелью, большой земельный участок, гаражи, летний водопровод, газовое отопление за 950 тыс. руб. Торг.

Тел. 8961-867-89-15, 8924-175-20-22

Квалифицированный ремонт телевизоров (ЖК, плазменных, кинескопных), мониторов ПК, спутниковых ресиверов, цифровых приставок DVB-T2, аудиотехники.

Обращаться: ИП Емельянов П.Г., ул. Мира, 14, тел. 42-2-44, 8914-225-74-24

Срочно продается «Жигули» ВАЗ-21060 96 г.в. в хорошем состоянии, на бегу. Эксплуатировалась только летом. Цвет – мурена. Цена по договоренности.

Тел. 89241739772

Выпускной банкеттар сценарийдарын, сценарнай хаамыларын **суруйабын уонна** саҥа бэчээттэниэхтээх кинигэ, брошюра **корректорскай үлэтин** (бэрэ-бэйэркэлээһин, дьаарыстааһын) оноробун.

Тел. 89142910258, 89679124322

ООО «АвтоБакс» предоставляет услуги населению по проведению **технического осмотра автотранспорта и страхования** в с. Намцы с 4 по 6 июня 2014 г.

Место проведения: Пост ГИБДД

Продается лодка «Прогресс-4» с кабиной и с лодочным мотором «Сузуки» 40/60 м/с и с прицепом заводского производства. Цена – 400 т.р.

Тел. 89644207320, д/т 42-8-34

Продается участок 20 соток в р-не Лесопункта. В собственности. Газ, свет рядом за 250 тыс. руб.

Тел. 42-6-29, 8-914-287-27-71

Продается земельный участок и сруб дома (7x8) с пристроем в р-не Нэлэгэр (газ, свет рядом).

Тел. 89142341064, 89244692227

Срочно продаю УАЗ-грузовой (инжектор) в отличном состоянии за 400 т.р. (2010 г.в.). Возможна рассрочка без процентов.

Тел. 89245987655

Семья снимет дом или квартиру в с. Намцы. Чистоту, порядок и своевременную оплату гарантируем.

Тел. 89142248474

Грузовые перевозки. Тел. 89243661967, 89841160270

Услуги электрика. Тел. 89246636358

Продаю сруб дома 8x8 с пристроем 3x4. Прицеп для минитрактора.

Тел. 89241689244

Продаю стройматериал (лафет 8 м, брус 8 м, окладник).

Тел. 89659933660

Продается 3-комн. квартира по ул. Ленина за 800 т.р.

Тел. 8914-294-14-94

Продаю речной песок (а/м Камаз).

Тел. 89142874753

Считать недействительным утерянную трудовую книжку, выданную 9 августа 1969 г. на имя Канаева Валерия Васильевича с номером вкладыша АТ-IV №0958468

МАХТАЛ

Биһиги Неустроевтар дьыэ кэргэн үс оҕолоох эдэр ыал олох очурдарыгар оуустаран дьыэтэ-уота суох сылдьар кыһалдалаах кэммитигэр өйөбүл, күүс-көмө, сүбэ-саргы буолар «Хатын-Арыы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтатын баһылыгар Слепцов Юрий Иннокентьевичка, социальной үлэһит Петронюк Надежда Дмитриевнага, улахан кыыспыт, Хатын-Арыы орто оскуолатын 2-с кылааһын үөрэнээччигэ Сааскылаана учуутала Тохтобина Лена Тарасовнага сыраллаах үлэтин, эйбээс сыһыанын иһин махтанабыт.

Улуустаабы сокуоннай саастарын туола илик оҕолору көрөр-истэр киин директора Маркова Любовь Михайловнага, солбуйааччыта Софронова Наталья Николаевнага, минньигэс астаах поварадарга, сылаас сыһыаннаах ньээнкэлэргэ, кыһамныылаах басытааталларга, эмтиир-томтуур сиэстэрэлэргэ, соц. педагогтарга, психологтарга, бары үлэһиттэргэ, кинилэр хас да сылы быһа биһиги дьыэ кэргэни кытары үлэлэспиттэригэр, араас көрүгүнэх көмөнү онорбуттарыгар, оҕолорбутун сылаас тыыннаах дьыэлэригэр олордон, ийэлигэ-аҕалы истинник сыһыаннаһан, бэйэлэрин оҕолорун курдук таптаан бүүбэйдэспиттэригэр олус дьэн махтанабыт. Кинилэр түбүктээх, бар дьонно олус наадалаах үлэлэригэр ситиһиллэри, айымныылаах үлэни баҕарабыт.

Тийиэн кэлбит самаан сайынынан, кэлэн иһэр Оҕо көмүскэлин күнүн бырааһынньыгынан истинник эҕэрдэлибит! Кинилэргэ үтүмэн үгүс үөрүүлэри, үтүө доруубуйаны, куруутун иитиллээччилэрин тапталларынан-махталларынан арчыланан-араначчыланан сырыттынынар.

Аля, Яна, Сааскылаана, Нарья, Вячеслав Неустроевтар

наан Леонид Леонидович Викторовтыын ыал буолан, тапталлаах кэргэн, истин ийэ, 5 оҕону төрөтөн, иитэн, үөрэттэрэн, үлэһит, ыал буолаларын тэрийэн, 10 сиэн, 3 хос сиэн минньигэс тапталларын билэн, дьоллоох олоҕу олорон аасыпта.

Ийэбит барахсан аҕабытын, оҕолорун мунгура суох таптыгыра, куруутун көрө-истэ, үөрүүбүтүн үллэстэ, кыһал-аҕабытын быһаарса сылдьара. Элбэҕи сүбэлиирэ-амалыыра, биһиги туспуугар кыһаллан да биэрээхтиирэ. Биһиги ийэбит олус үчүгэй хаһаайка этэ. Кини дьыэтэ өрүүтүн ып-ыраас, уурбут-туппут курдук, киһи кута-сүрэ дууһалыын сынньанара. Асчыт киэнэ мааныта, үөрэ-көтө көрсөрө, өрүү итии үүттээх чэй-дээх, минньигэс дэлэй амтаннаах астаах буолара, өрүү илии туту-урдаах аҕаарара.

Ийэбит ыарахан ыарыыга эмискэ ылларан, алдырхайдаах ыарыыны тулуйан, илиигэ сытан ыарыылаппакка эрэ, өлөр өлүү ытаптыгынан илдэ барбыта. Күндүттэн күндү киһибитин сүтэрэн, тулайахсыбыт курдуктук. Ол да буоллар, кини ололорбут оҕолор оҕолору, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ салгыахпыт, үтүө аатын үйэтиитиэхпит.

Күндү ийэбит, таптыыр киһибит, ыар сүтүкпүт, быдан дьылларга быраһаай... Эйигин барарбыт тухары сүрэхпитигэр биһиги, өйдүү-саньы, үтүө ааккын үйэтиэтэ сылдьыахпыт, кэлэр кэнчээрибитигэр кэпсиэхпит, холбур онгостор буолуохпүт.

Оҕолоро, кийитэ, күтүөттэрэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ

Биһиги ийэбит Матрена Михайловна 1937 сыллааха алтынньы 16 күнүгэр Нам улунун 2 Хомустаах нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Кини оҕо сааһа оччотооҕу сэрии, сут-кураан, аччыктааһын, тонгуу-хатыы ыарахан бириэстэтигэр аасыпта. Аҕата Юшков Михаил Николаевич Нам улунун суол отделин сэбиэдиссэйинэн үлэли сылдьан, Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриитигэр ынгырыллан, уоттаах сэрии хонуутугар охтубута, ийэ-этэ ыалдьан эрдэ өлөөхтөөбүтэ. Матрена Михайловна төгүрүк тулайах хаалан, аҕатын убайыгар Юшков Лев Николаевич дьыэ кэргэнигэр иккис кыыс оҕо буолан иитиллибитэ, улааппыта.

Ийэбит бухгалтер идэтин баһылаан, үлэтин 1957 сылтан Намнаабы райпога учетнай бухгалтерынан саҕалаабыта. Кэлин соҕотуопка отделин старшай бухгалтерынан 19 сыл энкилэ суох райпо тэрилтэтигэр үлэлээбитэ. 1976-1980 сс. Намнаабы статуправление ааҕар-суоттуур станциятыгар экономистабыта. 1980-1998 с. диэри МПМК «Якутагропромстрой» тэрилтэтигэр сынньаланга тахсар диэри расчётнай бухгалтерынан ситиһилээхтик үлэлээн үлэтин түмүктээбитэ. 41 сыл үрдүк таһаарылаахтык, үтүө суобастаахтык үлэлээбит кэрдиис кэмнэрин элбэх грамоталара, Махтал суруктара кэрэхэлиллэр.

Ийэбит орто дойдуга кэлбит аналын толорон, аҕабыты- Нам улунун пенсионнай управлениетыгар эр сылларга биригэ үлэлээбит убаастыыр, ытыктыыр киһибитигэр, дьүөгэбитигэр Степанова Анастасия Петровнага, кини дьыэ кэргэнигэр таптыыр ийэлэрэ, эбэлэрэ **ТИХОНОВА Анна Ивановна** күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.

К.Н. Кривошапкина, К.У. Кутукова, Л.М. Жиркова, А.С. Никонова, А.П. Хабарова

Күндү дьүөгэбит, табаарыспыт Надябыт, Надежда Пантелеймоновнабыт ыраас, сырдык мессүөнэ биһиги сүрэхпитигэр үйэлэргэ хаалыаҕа.

1976 с. оскуоланы биригэ бүтэрбит оҕолоро

Тапталлаах күн күбэй ийэбит, эйбээс эбэбит, хос эбэбит, сэрии тулайаҕа, үлэ ветерана Викторова Матрена Михайловна бэс ыһын 2 күнүгэр орто дойдуттан барбыта үс сыла буолар.

бэрийэн, биригэ төрөөбүттэрин аһатан-сиэтэн оскуолаҕа аҕааран, кырдыаҕас эһэтин көрөн-истэн, оһовун оттон-сабан баран оскуолатыгар барара. Оскуолаҕа кэлэн, биһигини кытта үөрэн-көтөн, ыллаан-туойан тэбис-тэһнэ сылдьара. Биһиги сорох-сорохпунт ийэ-аҕа бэлэмгэр олорон, кини кыһалдалаах оҕо сааһын билбэккэ да хаалбыһпыт буолуо...

Надя барахсан куруук ып-ыраас уурбут-туппут курдук таҥастаах буолара. Кыгыыта куруһубалаах муус-манган саҕаны оскуолатын былааччыи-атыгар тиктэн өрүү кэтэргэ, араас өгүнөөх лентанан баанчыктанара. Кини кэрэ чүгдэрбит куолаһа билигин да кулгаахпыттар иһиллэр курдук. Сүрдээх ийиһиттэн тартаран туран хоһоону ааҕара, оскуола фестивалын концернын солбулубат конференһсета этэ. Онтон кэнники улахан кылааска тахсан баран билбиппит, Надябыт аны бэйэтэ дыкты-кэрэ хоһооннору айар буолбут эбит. Оччотооҕу «Ленин суола» хаһыакка «Эжана» диэн псевдонимынан хас да хоһооно бэчээттэнэн турар. Киһи сөҕөрө баар, кимизэх да суох олус үчүгэй кылыгыраас бучардааҕа.

1976 сыллааха Үөдэй оскуолатын бастакы выпускара, 18 оҕо оскуолабытын бүтэрэн, ситии-хотуу аттестатын ылбыһпыт. Надя саха тылын уонна литературатын учуутала буолар баҕалааҕа... «Оскуола-производство-үрдүк үөрэх» диэн баччымы өйөөн, кылааһынан тустуспутунан «Нам» совхозка үлэли тахсыбыһпыт. Кыргыттар бары ыанньыксыттаабыһпыт, уолаттарбыт трактористаабыттар, ферма ис-тас үлэтигэр үлэлээбиттэрэ. Иккилии-үстүү сыл үлэлээт, үксүбүт араас үөрэхкэ кирибиппит. Надя: «Балтыларбын, бырааппын ким дьаһайан оскуолаҕа үөрэттэриэй, чэ, бээ, улаата түспүттэрин кэннэ үөрэ-

нэ барыам»-диэн салгыы үлэли хаалбыта.

Надя улахан дьыэ кэргэн далбар хотуна буолбута. Төрөөбүт Үөдэйгэр, Туора Тиитин кырдалыгар улахан дьыэ туттубута. Дьыэтин иһин-таһын күөх үүнээйинэн киэргэһпитэ. Сибэккени наһаа сөбүлүүрө, ол иһин киниэхэ дьыэтигэр мэлдьи сонунтан сонун сибэкки баар буолара. Наһаа асчыт буолан, остуола куруук араас аһынан хойойор. Элбэх сүөһүлээх хаһаайыстыба тарыммитэ, кууруссаны, күһү-хааһы наһаа сөбүлээн иитэрэ. Кэргэнинэн Афанасий Васильевичтыын сэттэ оҕолонон, элбэх сиэннэнэн, ньир-бааччы ыал буолан ололорбуттара. Надя оҕолорун, эмиз бэйэтин курдук ып-ыраастык, уурбут-туппут курдук таһыннара, оҕолору дьонно эйбээс-сайаҕас сыһыаннаах буолалларыгар улахан болҕомотун уурара. «Биһиги үөрэммэтэхпитин оҕолорбут үөрэннинэр диэн», улахан оҕолорун барыларын үөрэхтээтилэр. Кыра кыыс Агата быйыл оскуоланы бүтэрэн, ийэтин баҕа санаатын толорон эмиз үрдүк үөрэхкэ кириэн, үлэһит буолуо.

Надежда Пантелеймоновна оҕолоро бары дьоһуннаах дьоннор. Ийэлэрин курдук бары дьонго убаастанар улахан үлэһит буолуохтара. Аҕаларыгар ийэлэрин суохтаппакка, сылаас ураҕайдарын тутан олоруохтара диэн биһиги эрэнэбит.

Күндү дьүөгэбит, табаарыспыт Надябыт, Надежда Пантелеймоновнабыт ыраас, сырдык мессүөнэ биһиги сүрэхпитигэр үйэлэргэ хаалыаҕа.

1976 с. оскуоланы биригэ бүтэрбит оҕолоро

Тапталлаах күн күбэй ийэбит, эйбээс эбэбит, хос эбэбит, сэрии тулайаҕа, үлэ ветерана Викторова Матрена Михайловна бэс ыһын 2 күнүгэр орто дойдуттан барбыта үс сыла буолар.

ора Тиит кырдалыгар аасыпта. Ийэтэ ыанньыксытынан, аҕата сылгыһытынан үлэһит буоланнар, Надя кыра эрдэбиттэн дьыэ-уот түбүгэр сыстаҕас буола улааппыта.

1966 сыллааха үп-үрүң баанчыктаах, фартуктаах үөрбүт-көппүт кыра кыысчаан Үөдэй аҕыс кылаастаах оскуолатын боруогу атыллаабыта. Бу сыл барыта отучча оҕо оскуолаҕа кирибиппит. Оскуолабыт сырдыга, ырааһа, киэнэ биһигини сөхтөрбүтэ. Бастакы учууталбыт Тихон Егорович Никитин куолаһын хаһан да улаатыннарбат, куруук мичээрди сылдьар бэрт сайаҕас учуутал этэ. Надя бастакы кылаастан туйгунук үөрэммитэ. Уруокка бэрт чобуотук эппиэттээн, учууталын куруук үөрдөр этэ. Иккис кылааска үөрэнэ сырыттаһытына Надябыт ийэтэ эмискэ ыалдьан, олохтон туораабыта. Аҕата Пантелеймон Данилович ыраах учаастакка сылгыһытынан үлэлиир буолан, кып-кыра кыыс нарын саньыгар элбэх үлэ сүктэриллибитэ. Надя кыра балтыларын, быраатын эһэтин Дайыла оҕоньору кытта көрөн-истэн киһи онорбуттара. Сарсыарда оскуолаҕа кэлэригэр хотонго тахсан сүөһүлэрин

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбууааччы — 41496, суругу тиһии, хаһыаты таньы — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПН №ТУ14-0216**.

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэһитин, дьыэбит аадырыһын чопчу ыһыҥ. Редакцияра кирибит суруктар төннөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатыһын мэлдьи биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улунуна, Нам сэл., Заложнай уул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таһылына уонна бэчээттир сыаҕар бэчээттэннэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная уул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. Лиһ **Көнүл сыананан атыгыланар Индекс — Р0005.** Тиража — 2190 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 30.05.2014 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 30.05.2014 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таһылына уонна бэчээттир сыаҕар бэчээттэннэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная уул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. Лиһ **Көнүл сыананан атыгыланар Индекс — Р0005.** Тиража — 2190 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 30.05.2014 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 30.05.2014 с.